

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Tilinpäätös

31.12.2016

Sisällysluettelo

<i>Hallituksen toimintakertomus</i>	<i>4</i>
Keskeiset tapahtumat tilikaudella	4
Arvio taloudellisesta tuloksesta ja tunnusluvut	12
Henkilöstö	16
Ympäristö ja kestävä kehitys	17
Riskienhallinta	17
Olellaiset tapahtumat tilikauden jälkeen	18
Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	18
Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	18
Avainluvut 2014 – 2016	19
<i>Tilinpäätöslaskelmat</i>	<i>20</i>
Tuloslaskelma	20
Tase	22
Rahoituslaskelma	24
Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	25
Tilinpäätöksen liitetiedot	26
<i>Tilinpäätöksen allekirjoitus</i>	<i>38</i>
<i>Tilinpäätösmerkintä</i>	<i>38</i>
<i>Luettelo tilinpäätöksen liitetiedoista</i>	
1 Toimintokohtainen tuloslaskelma	26
2 Elinkeinotoiminnan tuloslaskelma kululajeittain	28
3 Tilintarkastajien palkkiot	29
4 Arvonlisäverokompensaatio	29
5 Pysyvien vastaavien erittely	29
6 Omistusyhteisyrietykset	31
7 Poistosuunnitelma	32
8 Siirtosaamiin sisältyvät olellaiset erät	33
9 Rahoitusarvopaperit	34
10 Oman pääoman erittely	34
11 Omakatteiset rahastot	35
12 Sidotut rahastot	35
13 Siirtovelkoihin sisältyvät olellaiset erät	36
14 Taseeseen sisällyttämättömien vastuiden liitetiedot	36
15 Tiedot henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä	37
16 Luettelot tilikaudella käytetyistä tilikirjoista ja tositelajeista	37

Hallituksen toimintakertomus

Keskeiset tapahtumat tilikaudella

ITÄ-SUOMEN YLIOPISTON strategia ”Tieteidenvälisiä ratkaisuja” on hyväksytty kaudelle 2015 - 2020. Itä-Suomen yliopisto on kansainvälinen, monitieteinen ja opiskelijakeskeinen tiedeyliopisto, jonka korkeatasoinen tutkimus ja vetovoimainen koulutus rakentavat tulevaisuuden osaamisperustaa.

Yliopisto on tunnistanut neljä maailmanlaajuista haastetta, joihin etsitään ratkaisuja vahvoilla perustieteisiin pohjautuvilla tutkimusalueilla sekä tutkimukseen perustuvalla työelämän haasteisiin vastaavalla koulutuksella.

STRATEGIASSA TUNNISTETUT MAAILMANLAAJUISET HAASTEET

Ikääntyminen, elintavat ja terveys

Oppiminen digitalisoituneessa yhteiskunnassa

Kulttuurien kohtaaminen, liikkuvuus ja rajat

Ympäristön muutos ja luonnonvarojen riittävyys

PERUSTIETEET

Muuttuvan maailman monimutkaisten haasteiden ratkaiseminen edellyttää kykyä ajatella ja yhdistää asioita uudella tavalla. Tutkimukselta ja koulutukselta odotetaan tieteidenvälisiä ratkaisuja ja taitoa rakentaa vastuullista ja kestävää tulevaisuutta.

www.uef.fi/strategia

Strategiansa mukaisesti yliopisto on profiloinut vahvasti tutkimustaan ja koulutustaan ja siirtynyt perinteisen oppiaineajattelun sijaan entistä monitieteisempien temaattisten kokonaisuuksien muodostamiseen. Yliopistossa on kansainvälisen huipputason tutkimusalueita, kehittyneitä, vahvoja tutkimusalueita ja nousevia tutkimusalueita. Tutkimusalueille

on ominaista tieteen korkea laatu, tieteidenvälisyys, fokusoituminen, jatkuva uusiutuminen sekä vahva kansainvälinen verkostoituminen. Tutkimusinfrastruktuurien kehittäminen ja tohtorikoulutus ovat integroitu vahvasti tutkimusalueiden toimintaan.

YLIOPISTON TUTKIMUSALUEET

Kansainvälisen huipputason tutkimusalueet

- Aerosolit, ilmastonmuutos ja ihmisen terveys
- Kardiovaskulaariset ja metaboliset sairaudet
- Metsät, globaalimuutos ja biotalous
- Neurotieteet
- Rajat, liikkuvuus ja kulttuurien kohtaaminen

Kehittyneet, vahvat tutkimusalueet

- Fotoniikka: Teoria, materiaalit ja sovellukset
- Luonnonvarojen kestävä hallinta
- Oppiminen vuorovaikutteisissa ympäristöissä
- Translationaalinen syöpätutkimus
- Tuki- ja liikuntaelinsairaudet

Vuonna 2016 päättyi yliopiston ja opetus- ja kulttuuriministeriön sopimuskausi 2013 - 2016. Kauden merkittävimmät toimenpiteet liittyivät yliopiston tutkimusstrategian fokusointiin ja toiminnan sekä talouden sopeuttamiseen vastaamaan korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen linjauksia ja valtion perusrahoituksen leikkauksia. Yliopiston ja opetus- ja kulttuuriministeriön kauden 2017 - 2020 sopimusneuvottelut käytiin 16.5.2016 ja sopimus vahvistettiin joulukuussa 2016. Vuoden 2016 aikana käynnistettiin toimenpiteet uudelle sopimuskaudelle sovittujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Yliopiston hallitus päätti 11.4.2016 siirtää Savonlinnan kampuksen opettajankoulutuksen ja Savonlinnan normaalikoulun toiminnot nykyalaajuudessaan Joensuun kampukselle 1.8.2018 alkaen. Keskittäessään opettajankoulutuksen kokonaisuudessaan Joensuun kampukselle yliopiston tavoitteena on parantaa kasvatustieteellisen alan tutkimustoiminnan edellytyksiä, nostaa tutkimuksen tuottavuutta sekä lisätä opettajankoulutuksen vetovoimaa ja tutkintojen työelämäkelpoisuutta ja vastaavuutta. Opettajankoulutuksen keskittämisen myötä Joensuun kampukselle muodostuu Suomen monipuolisin

opettajankoulutusyksikkö. Yliopisto käynnisti yhteistyössä Joensuun kaupungin kanssa toisen Normaalikoulun yksikön rakennussuunnittelun. Joensuussa on käynnistetty opiskelija-asuntojen rakentaminen noin 700 opiskelijalle vuoden 2018 loppuun mennessä.

Yliopisto sopi Turun yliopiston kanssa koulutusvastuisiin liittyvästä työnjaosta siten, että Itä-Suomen yliopisto luopuu saksan kielen koulutusvastuusta ja Turun yliopisto luopuu venäjän kielen (slaavilaiset kielet) koulutusvastuustaan 1.1.2017 alkaen.

Yliopisto, Karelia-ammattikorkeakoulu ja Savonia ammattikorkeakoulu solmivat strategisen kumppanuussopimuksen yhteistyöstä koulutustoiminnassa, yhteiskunnallisen vaikuttavuuden lisäämisessä ja korkeakoulupalveluissa. Yhteistyön tavoitteena on opintopolkujen sujuvoittaminen ja opintojen työelämärelevantanssin lisääminen, TKI-toiminnan alueellisen vaikuttavuuden vahvistaminen ja yhteisten korkeakoulupalvelujen järjestäminen.

Strategian toimenpideohjelman mukaisen strategisen rahoituksen jakautuminen vuonna 2016

STRATEGINEN RAHOITUS 2016		€
Tutkimusalueiden toiminnan tukeminen		1 500 000
Täydentävän rahoituksen hankinnan tuki		200 000
Kansainvälisten tutkimushankkeiden valmistelurahoitus		150 000
Tohtorikoulupaikat		4 650 000
Tohtorikoulu		100 000
Tenure Track (2014-2016)		500 000
Post Doc (2015-2017)		500 000
Post Doc (2016-2018)		500 000
Tutkimusinfrastruktuuriohjelma		60 000
Oppimisympäristöjen kehittäminen		250 000
Koulutusvientituotteiden valmistelurahoitus		100 000
Julkaisu- ja datapolitiikka		70 000
Summer School		80 000
Yhteensä		8 660 000

Vuonna 2016 avoinna oli 46 strategisella rahoituksella tuetua UEF-tohtorikoulutuspaikkaa, joihin haki yhteensä 442 hakijaa. Yliopisto on vahvistanut tutkimusinfrastruktuuriohjelman vuosille 2015 - 2020. Ohjelma on osa yliopiston strategian toteutusohjelmaa ja se määrittelee yliopiston keskeisen tutkimusinfrastruktuurin. Yliopisto kohdentaa strategista rahoitusta kilpaillulla rahoituksella tehtävistä tutkimusinfrastruktuuri-hankinnoista aiheutuvien poistokulujen kattamiseen. Vuoden 2016 aikana tehtiin ensimmäinen päätös, minkä kustannusvaikutus realisoituu vuonna 2017.

Elokuussa 2016 järjestettiin ensimmäinen yliopiston yhteinen kesäkoulu. Kesäkouluun osallistui 110 opiskelijaa, joista 21 maksavaa.

Itä-Suomen, Tampereen ja Turun yliopistojen yhteinen koulutusvientiyhtiö Finland University Oy markkinoi ja myy omistajayliopistojensa kansainvälisiä koulutuspalveluja. Vuoden 2016 aikana vahvistettiin myynti "Master's degree programme in Primary Education" -maisteriohjelmasta, joka on ensimmäinen Finland Universityn kautta tilattu kokonaan Suomessa järjestettävä maisteriohjelma. Strategisella rahoituksella valmisteltiin kolmea uutta koulutusvientituotetta: Fostering of cooperation with Vietnam, Indonesia, Thailand and Namibia in the field of education and teacher training, Entrepreneurship and Innovation Management -koulutusten tuotteistaminen sekä toksikologian ja sosiaalifarmasian koulutuspaketti.

Vuonna 2016 yliopistossa suoritettiin 1 395 alemmaa korkeakoulututkintoa, 1 420 ylempää korkeakoulututkintoa ja 178 tohtoritutkintoa. Tutkintotuottavuus on kasvanut koko Itä-Suomen yliopiston olemassaoloajan ja vuoden 2016 tulos oli jälleen ennätyksellinen; sopimuskauden tavoitteeseen yllettiin suoritetuissa tohtoritutkinnoissa ja ensimmäistä kertaa myös

ylemmissä korkeakoulututkinnoissa. Alempia korkeakoulututkintoja suoritettiin sopimuskauden viimeisenä vuonna 93 % tavoitteesta. Yliopiston vertaisarvioidun julkaisutoiminnan volyyymi on pysytellyt viime vuodet vakaasti yli 2 300 julkaisun tasolla. Vuonna 2016 julkaisuja tehtiin 2 364, kasvua edellisestä vuodesta 54 julkaisua.

Tutkinnot ja julkaisut sopimuskaudella 2013-2016

	2016	2015	2014	Keskiarvo 2013-2016	Tavoite 2013-2016
Alemmat korkeakoulututkinnot	1 395	1 360	1 208	1 305	1 500
Ylemmät korkeakoulututkinnot	1 420	1 380	1 373	1 367	1 410
Tohtoritutkinnot	178	162	162	164	157
Vertaisarvioidut tieteelliset julkaisut ¹	2 364	2 310	2 356	2 318	
Muut tieteelliset julkaisut	233	307	266	269	

¹ Julkaisuille ei ole asetettu määrällistä tavoitetta, vaan tavoite on suhteutettu opetus- ja tutkimushenkilöstön määrään.

Yliopistojen perusrahoituksessa huomioidaan kolmen vuoden keskiarvo. Vaikka tohtoritutkintojen osalta tavoitteet ylitettiin ja osa tutkinnoista jää rahoitusmallin ulkopuolelle, tutkintojen rahoitusvaikutus realisoituu kuitenkin julkaisuiden sekä ulkomaalaisten suorittamien tohtoritutkintojen kohdalla.

Yliopisto on asettanut ylemmille korkeakoulututkinnoille ja tohtorintutkinnoille tiedekuntakohtaiset tutkintotavoitteet.

Ylempien korkeakoulututkintojen osalta tavoitteeseen ylsi yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunta. Filosofista tiedekuntaa lukuun ottamatta kaikki tiedekunnat saavuttivat asetetut tohtorintutkintotavoitteet.

Suoritetut korkeakoulututkinnot tiedekunnittain sopimuskaudella 2013-2016

	2016	2015	2014	Keskiarvo 2013-2016	Tavoite 2013-2016 ¹
Ylemmät korkeakoulututkinnot					
Filosofinen tiedekunta	428	392	408	406	445
Luonnontieteiden ja metsätieteiden tiedekunta	232	252	225	238	298
Terveystieteiden tiedekunta	311	319	324	310	320
Yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunta	449	417	416	413	347
Yhteensä	1 420	1 380	1 373	1 367	1 410
Tohtorintutkinnot					
Filosofinen tiedekunta	16	23	14	18	20
Luonnontieteiden ja metsätieteiden tiedekunta	66	63	59	60	61
Terveystieteiden tiedekunta	66	56	62	61	56
Yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunta	30	20	27	25	20
Yhteensä	178	162	162	164	157

¹ Tiedekunnittain tavoite asetettu yliopiston sisäisellä päätöksellä

Koulutusaloittain sopimuskauden ylempien korkeakoulututkintojen tavoite saavutettiin hammaslääketieteen, kauppatieteen, psykologian, ja yhteiskuntatieteen aloilla.

Eniten tavoitteista jäätin maatalous-metsätieteellisellä 60 %, luonnontieteellisellä 83 % sekä teologian ja farmasian aloilla 88 % suoritettuja tutkintoja tavoitteesta.

Suoritettut tutkinnot koulutusaloittain sopimuskaudella 2013-2016

	2016	2015	2014	Keskiarvo 2013-2016	Tavoite 2013-2016
Ylemmät korkeakoulututkinnot					
Farmasia	44	45	45	44	50
Hammaslääketiede	20	16	0	9	15
Humanistinen	140	132	133	131	145
Kasvatustieteellinen	244	214	234	230	260
Kauppatieteellinen	135	121	104	118	90
Luonnontieteellinen	232	237	207	222	280
Lääketieteellinen	138	131	148	137	145
Maatalous-metsätieteellinen	27	39	39	38	45
Oikeustieteellinen	23	6	0	7	
Psykologia	23	27	29	26	20
Teologia	44	44	44	46	50
Terveystieteet	134	145	158	142	140
Yhteiskuntatieteellinen	216	223	232	218	170
Yhteensä	1 420	1 380	1 373	1 367	1 410
Tohtorintutkinnot					
Farmasia	11	11	14	13	
Hammaslääketiede	3	1	0	1	
Humanistinen	9	9	3	7	
Kasvatustieteellinen	8	9	8	8	
Kauppatieteellinen	3	2	4	3	
Luonnontieteellinen	56	51	55	52	
Lääketieteellinen	41	34	38	37	
Maatalous-metsätieteellinen	10	13	4	9	
Oikeustieteellinen	5	4	3	3	
Psykologia	0	3	3	2	
Teologia	1	3	3	4	
Terveystieteet	13	11	12	13	
Yhteiskuntatieteellinen	18	11	15	14	
Yhteensä	178	162	162	164	157

Osana hallituksen rakennepoliittisia toimenpiteitä on korkeakoulutuksen sisäänottoa (ns. hakijasuman purku) lisätty määräaikaaisesti. Vuoteen 2019 asti rahoitetaan vuosina 2014 ja 2015 toteutettujen aloituspaikojen lisäystä 6 000 euroa/aloituspaiikka. Yliopistossa on lisätty yhteensä 190 aloituspaikkaa.

Vuonna 2016 yliopistossa opiskeli 13 894 perustutkinto-opiskelijaa ja 1 637 jatkotutkinto-opiskelijaa. Näistä ulkomaalaisia tutkinto-opiskelijoita oli 1 183 eli 7,6 % opiskelijoista. Ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä kasvaa edelleen,

kasvaa 5 % edellisvuodesta, sen sijaan perus- ja jatkotutkinto-opiskelijoiden määrä kääntyi lievään laskuun ensimmäistä kertaa sitten Itä-Suomen yliopiston perustamisen. Itä-Suomen yliopiston vuoden 2016 yhteishaun hakemusten määrä 20 651 kasvoi edellisvuodesta noin 2 300 hakemuksella. Hakijoista yliopiston hakukohteen asetti ensisijaiseksi 46 % hakijoista, mikä oli sama osuus kuin edellisvuoden yhteishaussa. Vetovoimaisimmat koulutusalat olivat lääketieteellinen 93 %, hammaslääketieteellinen 89 % ja terveystieteet 54 % ensisijaisia hakijoita.

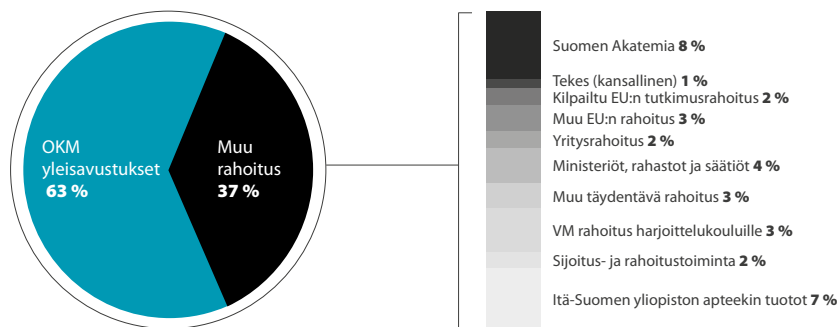
Yliopiston opiskelijamäärät 2014-2016

	2016	2015	2014
Perustutkinto-opiskelijat	13 894	13 979	13 612
Alempi korkeakoulututkinto	8 359	8 801	8 796
Ylempi korkeakoulututkinto	5 535	5 178	4 816
Jatkotutkinto-opiskelijat	1 637	1 705	1 712
Lisensiaatintutkinto	79	105	134
Tohtorintutkinto	1 558	1 600	1 578
Ammatilliset jatkokoulutusopiskelijat	506	444	428
Erikoishammaslääkärikoulutus	14	11	12
Erikoislääkärikoulutus	492	433	416
Ulkomaalaiset tutkinto-opiskelijat	1 183	1 127	1 043
Kansainvälinen opiskelijaliikkuvuus (vaihdon kesto min 3 kk)	836	844	808
Saapuneet	550	541	516
Lähteneet	286	303	292

Yliopiston tutkimus toteutetaan merkittävässä määrin täydentävän rahoituksen turvin. Täydentävän rahoituksen tuotot olivat 37 % kokonaisrahoituksesta ja kasvoivat hie-
man (4 %) edellisestä vuodesta. Kansainvälisen kilpaillun

tutkimusrahoituksen osuus kokonaisrahoituksesta oli 2,6 % ja muun kilpaillun tutkimusrahoituksen osuus 11,2 %. Investointi-
tiavustusten määrä oli 0,6 milj. euroa.

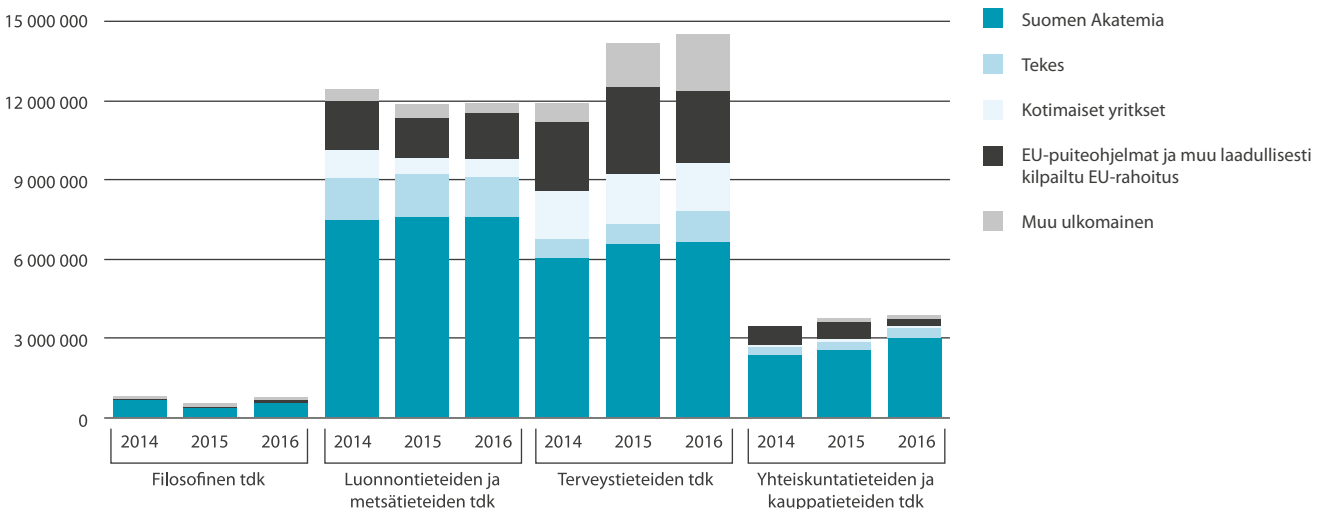
Itä-Suomen yliopiston toteutunut kokonaisrahoitus 2016

Vuoden 2016 lopussa yliopisto oli saanut myönteisen rahoitus-
päätöksen Horizon 2020 -ohjelmasta 31 hankkeelle, joiden
yhteenlaskettu arvo 13,9 milj. euroa. Hankkeista 17 on kon-
sortio-, kolme ERC- ja 11 Marie Curie -hanketta. Strategises-
ta rahoituksesta myönnettiin vuonna 2016 kansainvälisten

tutkimushankkeiden valmistelurahoitusta 35 hankkeelle.
Vuosien 2011 - 2016 aikana valmistelurahoitusta on myönnet-
ty yhteensä 168 hankkeelle, joista 145 on edennyt päätökseen.
Myönteisen rahoituspäätöksen on saanut 23 hanketta.

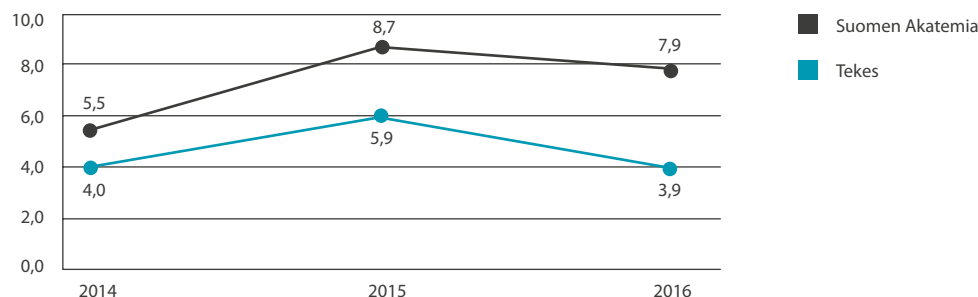
Kansainvälinen ja muu kilpailtu tutkimusrahoitus tiedekunnittain 2013-2016

Suomen Akatemian yliopistolle myöntämän tutkimusrahoituksen määrä oli vuoden 2015 tasolla. Yliopisto sai kolme uutta STN -koordinaatiohanketta. Yliopisto menestyi erinomaisesti ensimmäisessä Suomen Akatemian profiloitirahoitushaussa vuonna 2015 (PROFI1), mutta ei saanut rahoitusta vuoden

2016 (PROFI2) haussa. Huono menestyminen PROFI rahoituksesta laskee yliopiston osuutta akatemian kokonaisrahoituksesta. TEKES rahoituspäätösten osalta tapahtui jyrkkä pudotus vuoteen 2015 verrattuna.

Itä-Suomen yliopiston osuus Tekesin ja Suomen Akatemian yliopistoille myöntämästä rahoituksesta 2014-2016 (%)

Koska ulkopuolinen täydentävä rahoitus on keskeistä sekä yliopiston tutkimustoiminnalle että perusrahoituksen ansainnalle, yliopisto on tukenut strategisen valmistelurahoituksen lisäksi täydentävän rahoituksen hankkimista järjestämällä

tutkijoille koulutusta ja neuvontapalveluja. Osana täydentävän rahoituksen tukitoimia yliopisto on hallinnon organisatiouudistuksen yhteydessä käynnistänyt tiedekuntakohtaisten tukipalvelujen organisoimisen.

Innovaatiotoiminnan tunnusluvut 2014-2016

	2016	2015	2014
Keksintöilmoitukset	27	16	18
Sopimustutkimus	19	7	7
Avoin tutkimus	8	9	11
Patenttihakemukset	4	5	0
Siirtosopimukset	3 ¹	3	2

¹ KP Therapeutics, BioSO4, Magic Epoch Holding

Vuonna 2016 yliopisto sai neljä uutta Tekesin Tutkimuksesta liiketoimintaa (TUTL)-hanketta. Yhteensä yliopisto on saanut 21 myönteistä TUTL-rahoituspäätöstä.

Yliopiston tavoite on kehittää kampuksia eläviksi ja elinvoimaisiksi alueiksi ja tuoda kampuksille opetusta ja tutkimustoimintaa tukevia monipuolisia palveluja ja asumista. Kuopion kampuksella tarkasteltiin kolmen koulutusasteen sijoittumismahdollisuutta Savilahteen. Kampuskehitystä tukevaa kaa-voitustyötä vietiin eteenpäin sekä Joensuussa että Kuopiossa.

Yliopiston hallituksen päätöksen mukaisesti opettajankoulutuksen toiminnot keskitetään Joensuuhun ja toiminta Savonlinnassa lakkaa kesällä 2018. Päätöksen edellyttämien tilamuu-
tosten suunnittelutyöt käynnistettiin. Taito- ja taideaineiden toiminnot tulevat sijoittumaan Educaan, Taitolaan ja Naturaan. Lisäksi Joensuuhun perustettavan toisen normaalikoulun suunnittelu käynnistettiin ja Rantakylän normaalikoulun (noin 5.700 m²) hankesuunnitelma valmistui loppuvuodesta.

Metrian peruskorjauksen I-vaihe (noin 3.000 m²) valmistui kesällä ja fysiikan ja matematiikan laitos muutti uusiin tiloihin. Peruskorjauksen II-vaihe (noin 4.500 m²) yhteiskuntatieteiden, historia- ja maantieteiden laitosten ja tietotekniikkapalvelujen tilojen osalta käynnistyi elokuussa.

Demo-hankkeena toteutettiin Joensuuhun fysiikan ja matematiikan laitokselle ainutlaatuinen virtuaalilaboratorio.

Ympäristö- ja biotieteiden laitoksen luonnonainetutkimuksen ja kasvi- ja biotekniikan laboratoriot siirrettiin Joensuun Tiedepuistolta Naturaan. Vapautuneissa tiloissa tehtiin muutostyöt tietojenkäsittelytieteen laitokselle tavoitteena luopua 1.500 m² tiloista Tiedepuistolla.

Kuopion kampuksella käynnistettiin A.I. Virtanen -instituutin tutkimusinfrastruktuurin modernisoinnin ja Snellmaniaan keskittämisen edellyttämä suunnittelutyö. Kuopiossa luovutettiin myös Ruohoniemen puutarha-alueesta.

Mekrijärven tutkimusasemalla toiminta päättyi vuoden 2016 loppuun ja yliopiston omien kiinteistöjen osalta käynnistettiin myyntineuvottelut.

Yliopiston tilaohjelman tavoitteena on tilojen käytön optimoinnilla saavuttaa 10 - 15 % tilasäästöt suhteessa vuoden 2010 tasoon. Tilojen käytön tehostamisella hillitään tilakustannusten kasvua. Kokonaisuudessaan yliopiston tilankäyttöä on tehostettu vuodesta 2010 19.334 m² eli noin 10,3 %.

Yliopiston vuokratilat (htm²) toimipisteittäin 2014-2016

	2016	2015	2014	2010 ¹
Joensuu	78 999	79 309	81 314	81 562
Kuopio	71 339	71 627	75 726	82 007
Savonlinna	16 638	16 638	16 638	20 651
Mekrijärven tutkimusasema, Iloantsi	833	833	2 278	2 499
Mikkelin yliopistokeskus	0	0	0	424
Yhteensä	167 809	168 407	175 956	187 143

¹Vertailuvuosi

Harjoittelukoulujen osuus Joensuun kampuksen vuokratiloista on 14 500 htm² ja Savonlinnan kampuksen 6 602 htm². Lisäksi yliopistolla on omistuksessaan tilaa 1 445 htm², josta valtaosa sijaitsee Mekrijärven tutkimusasemalla. Yliopistolla on käyttö-oikeussopimus metsäalueisiin Mekrijärvellä 326 ha ja Siikasal-mella 36 ha. Lisäksi yliopisto omistaa Iloantsin Mekrijärvellä 1,7 ha sekä Kiuruvedellä 29,1 ha kiinteistöä.

Yliopiston tilakustannusten suurin menoerä olivat ulkoiset vuokrat 28,0 milj. euroa. Vuonna 2016 yliopiston

tilakustannuksiin sisältyi Savonlinnan taitoteknologiatalon tulevia vuokria koskeva pakollinen varaus (2,0 milj. euroa). Peruskorjausten ja muutostöiden investointien vuokravai-kutuksia realisoitui. Tilakäytön tehostamisen lisäksi korja-ustöiden aikaiset vuokrahyvitykset ja elinkustannusindeksin kehitys selittävät hillittyä kustannuskehitystä. Kokonaistila-kustannuksiin sisältyvät sähkö, siivouspalvelut, omarahoittei-set korjaus- ja muutostyöt sekä vartiointi ja turvallisuus. Laajat tilakustannukset sisältävät lisäksi yliopiston tilahallinnon ja virastomestari-toimen kustannukset.

Yliopiston tilakustannukset milj. € (ilman arvonnlisäveroa) 2014-2016

	2016	2015	2014
Ulkoiset vuokrat	28,0	26,0	25,6
Kokonaistilakustannukset	32,1	30,1	29,7
Laajat tilakustannukset	33,5	31,6	31,2

Yliopistossa käytiin yhteistoimintaneuvottelut 7.12.2015-16.3.2016 välisenä aikana taloudellisista, tuotannollisista ja toi-minnan uudelleenjärjestelyistä johtuvista syistä. Neuvottelut koskivat koko muuta kuin opetus- ja tutkimushenkilöstöä (pl. apteekki) sekä soveltavan kasvatustieteen ja opettajankoulu-tuksen osaston, Savonlinnan harjoittelukoulun, tietojenkäsit-telytieteen laitoksen, A.I. Virtanen instituutin, Koe-eläinkes-kuksen, Karjalan tutkimuslaitoksen, Matkailualan opetus- ja tutkimuslaitoksen sekä sosiaali- ja terveystoimintalaitok-sen koko henkilöstöä.

Yhteistoimintaneuvottelujen jälkeen on 31.12.2016 mennessä irtisanottu yksi opetus- ja tutkimushenkilöstöön ja 24 muuhun henkilöstöön kuuluvaa työntekijää. Näistä yhdelle työntekijäl-le on löytynyt toistaiseksi ja neljälle työntekijälle määräajaksi muuta työtä yliopistolla. Eläkkeelle siirtymistä koskeva sopi-mus tehtiin 38 työntekijän kanssa. Savonlinnan kampuksella työskentelevälle opetus- ja tutkimushenkilöstölle, ml. normaali-koulun opettajat, tarjotaan mahdollisuutta siirtyä työskentele-mään Joensuun kampukselle.

Koe-eläinkeskus yhdistettiin osaksi A.I.Virtanen -instituuttia ja samalla instituutista muodostettiin yksi toiminnallinen ko-konaisuus. Savonlinnan kampuksella toiminut Matkailualan opetus- ja tutkimuslaitos siirtyi Joensuun kampukselle osaksi kauppatieteiden laitosta vuoden 2017 alusta. Osana Koulutus- ja kehittämiskeskus Aducaten organisaatiouudistusta lakkau-tettiin Savonlinnan kampuksen toiminnot. Aiemmin päätetyn

mukaisesti toiminta Mekrijärven tutkimusasemalla päättyi vuoden 2016 lopussa.

Yliopiston hallinto henkilöstö organisoidaan yhteen palvelu-yksikköön (Yliopistopalvelut) 1.1.2017 alkaen. Kuudesta eri hallinnon sektorista (yleishallinto, talouspalvelut, henkilöstö-palvelut, tietotekniikkapalvelut, kehittämispalvelut, sekä opin-to- ja opetuspalvelut) muodostetaan jatkossa yliopistopalvelui-den yksiköt, jotka hoitavat hallinto- ja tukipalvelutehtäviä läpi koko yliopiston. Savonlinnan kampuksella toimivat yliopisto-palveluiden sekä kirjaston toiminnot siirtyvät Joensuuhun ai-kaisintaan 1.8.2018 alkaen.

Yliopiston hallitus vahvisti EU/ETA -maiden ulkopuolelta tu-levilta opiskelijalta 2017 alkaen perittävän lukuvuosimaksun suuruudeksi vieraskielisissä kandidaatti- ja maisteriohjelmassa 8 000 - 20 000 euroa. Ohjelmakohtaisen maksun määrittelyssä huomioidaan erityisesti koulutuksesta aiheutuvat kokonais-kustannukset. Yliopiston stipendijärjestelmän lähtökohtana on, että stipendejä myönnetään ensisijaisesti yliopiston jatko-tutkinto-opiskelijoiden rekrytoinnin näkökulmasta strategi-sesti merkittäviin ohjelmiin.

Opetus- ja kulttuuriministeriö uudisti yliopistojen perusra-hoitituksen laskentamallin vuoden 2017 rahoituksesta alkaen. Rahoitusmallissa koulutuksen osuus on 39 %, tutkimuk-sen 33 % ja koulutus- ja tiedepoliittisten tavoitteiden osuus 28 %. Tiedekuntien rahoitusmallia muutettiin vastaamaan

valtakunnallisessa mallissa tapahtuneita muutoksia. Ulkomaalaisten suorittamat tohtoritutkinnot säilytetään sisäisessä mallissa, vaikka ne poistuvat valtakunnallisesta mallista.

Laskennallisin kriteerein määräytyvän rahoituksen koulutus- ja tutkimusosioiden keskinäisen painoarvo säilytetään 50 %/50 %.

Yliopiston sisäinen perusrahoituksen laskentamalli vuodesta 2017 alkaen

	2016	2017
Koulutus		
Suorittettujen ylempien kk- tutkintojen määrä enintään sopimuskaudelle asetettuun tavoitteeseen ¹ saakka sekä tiedekuntien välinen sivuaineopetus	16,78 %	15,70 %
Suorittettujen alempien kk- tutkintojen lukumäärä	12,22 %	12,20 %
Lukuvuodessa vähintään 55 opintopistettä suorittaneiden alempaa tai ylempää korkeakoulututkintoa opiskelevien lukumäärä	16,56 %	15,50 %
Valtakunnallisen opiskelijapalautekyselyn vastauspisteet	–	2,20 %
Ulkomaalaisten suorittamien ylempien kk-tutkintojen lukumäärä	2,22 %	2,20 %
Kansainvälinen opiskelijavaihto	2,22 %	2,20 %
Tutkimus		
Suorittettujen tohtoritutkintojen lukumäärä	14,89 %	14,90 %
Julkaisujen painotettu lukumäärä (julkaisutiedonkeruun luokat A-E)	17,02 %	17,00 %
Kilpailtu tutkimusrahoitus, josta	12,77 %	12,80 %
kv-kilpailtu tutkimusrahoitus	4,26 %	4,30 %
muu kilpailtu tutkimusrahoitus	8,51 %	8,50 %
Ulkomaalaisten suorittamien tohtoritutkintojen lukumäärä	2,13 %	2,10 %
Ulkomaalaisen opetus- ja tutkimushenkilöstön määrä (htv)	3,19 %	3,20 %

¹ Vuodesta 2017 alkaen ohjauksen alat.

Yliopiston laatujärjestelmän kansainvälinen auditointi toteutettiin 13.-15.12.2016. Välittöminä auditointihavaintoina hyvinä käytäntöinä nostettiin esille 1) toimintaa ja laatutyötä on kehitetty edellisen auditoinnin jälkeen, 2) oppimisympäristöjä on kehitetty strategian mukaisesti ja 3) opiskelijat ovat tyytyväisiä opetuksen laatuun sekä käytettyihin menetelmiin ja koulutusohjelmat noudattavat strategisia linjauksia. Kehittämistoimia vaativina asioina esille nostettiin 1) sidosryhmäyhteistyötä tulisi systematisoida, 2) strategisten tavoitteiden ymmärtämistä tulisi yhdenmukaistaa ja 3) koska informaatiota kerätään paljon ja erilaista ohjeistusta on paljon, kokonaisuuden hallintaa tulisi kehittää ja laatukäsikirjojen määrää tulisi vähentää.

Yliopiston hallitus käynnisti yliopiston vaikuttavuusstrategian laadinnan sekä strategian päivityksen. Vaikuttavuusstrategian lähtökohtana on avoin tiede, koulutus ja innovaatiotoiminta.

Strategian päivitykseen liittyen on käynnistetty strategisia kehittämistoimenpiteitä seuraavasti: 1) tutkimuksen profilointi, 2) perustutkintokoulutuksen kehittäminen, 3) strateginen henkilöstösuunnittelu ja rekrytointien kehittäminen, 4) avoin tiede, opetus ja innovaatiotoiminta sekä 5) toimintojen digitalisointi.

Hallitus valitsi 12.1.2016 puheenjohtajaksi toiminnanjohtaja Lea Ryyänen-Karjalaisen ja varapuheenjohtajaksi johtaja Jaakko Kianderin.

Arvio taloudellisesta tuloksesta ja tunnusluvut

Tuloslaskelma

YLIOPISTON TULORAAHOITUS muodostuu valtion rahoituksesta, täydentävästä rahoituksesta, varainhankinnasta sekä sijoitus- ja rahoitustoiminnasta.

Varsinaisen toiminnan tuotot olivat 78,2 milj. euroa ja 4,5 milj. euroa edellisvuotta suuremmat. Varsinaisen toiminnan tuotoista avustustuottoja oli 52,0 milj. euroa, josta yhteisrahoitteisen toiminnan tuottojen osuus oli 44,5 milj. euroa ja valtionvarainministeriön harjoittelukouluille myöntämän kotikuntakorvauksen osuus 7,5 milj. euroa. Liiketoiminnan tuotot olivat 23,2 milj. euroa (Itä-Suomen yliopiston apteekin osuus 16,4 milj. euroa) sekä maksutuotot ja muut tuotot 3,0 milj. euroa.

Varsinaisen toiminnan kulut olivat 221,2 milj. euroa, josta henkilöstökulut olivat 140,2 milj. euroa (63 %). Henkilöstökulut vähenivät edellisestä vuodesta 2,4 milj. euroa. Henkilöstökulujen vähenemiseen vaikuttivat muun kuin opetus- ja tutkimushenkilöstön henkilötyövuosien väheneminen sekä VaEl -maksujen määräaikainen alentaminen. Aineet ja tarvikkeet 21,3 milj. euroa (10 %) sisälsivät Itä-Suomen yliopiston apteekin varasto-ostoja 11,4 milj. euroa. Vuokratulot olivat 29,5 milj. euroa (13 %) ja muut kulut 30,2 milj. euroa (14 %). Vuokratuluihin sisältyi Savonlinnan taitoteknologiatalon tulevia vuokria koskeva 2,0 milj. euron pakollinen varaus ja muihin kuluihin (poistokuluihin) Mekrijärven käyttöomaisuuden myyntiin liittyvä 0,1 milj. euron arvonalennuskirjaus. Varsinaisen toiminnan kulut yhteensä olivat 1,3 milj. euroa edellisvuotta suuremmat.

Tuloslaskelman keskeisten varsinaisen toiminnan kuluerien muutokset 2015-2016

	2016	2015	MUUTOS
Henkilöstökulut	140 211 000	142 601 000	-2 390 000
Vuokrat	29 452 000	27 339 000	2 113 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	21 339 000	19 541 000	1 798 000
Palvelujen ostot	11 943 000	12 535 000	-592 000
Muut kulut	18 228 000	17 891 000	337 000
Yhteensä	221 173 000	219 907 000	1 266 000

Yliopiston varainhankintakampanja toteutetaan valtion yliopistoille pääomittamisesta antamien ohjeiden mukaisesti 1.11.2014-30.6.2017 (Rahankeräyslupa POL-2014-12629). Valtio on varautunut pääomittamaan loppuvuodesta 2017 kolminkertaisesti yliopistojen keräämän yksityisen pääoman, kuitenkin enintään 150 milj. euroa. Yliopiston tavoitteena on kerätä lahjoituksina vähintään 6 milj. euron pääoma, mikä toisi valtion vastinrahoituksen toteutuessa 15 milj. euron valtion pääomituksen yliopistolle. Kertymä 31.12.2016 oli 2,3 milj. euroa (liitetieto 12).

Varainhankinnan tuotot olivat 1,8 milj. euroa. Keräysten tuotoissa 1,4 milj. euroa merkittävimmät erät olivat Ilmarin tuki ry:n lahjoitus 0,3 milj. euroa, Kuopion Seudun Hengityssäätiön lahjoitus 0,2 milj. euroa, Eevi ja Eemil Tannisen säätiön

lahjoitus 0,2 milj. euroa, Pohjois-Savon OP-liiton lahjoitus 0,1 milj. euroa, Pohjois-Karjalan OP-liiton lahjoitus 0,1 milj. euroa ja OP Osuuskunnan lahjoitus 0,1 milj. euroa. Lahjoitusten tuotot 0,3 milj. euroa muodostuivat lähinnä Erkkö Mönkkösen testamenttilahjoituksesta.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot olivat 5,1 milj. euroa ja kulut 0,4 milj. euroa. Tuotoista 1,4 milj. euroa oli Suomen yliopistokiinteistöt Oy:n osinkotuottoa, 0,5 milj. euroa muita osinkotuottoja, 0,5 milj. euroa muita tuottoja, 2,5 milj. euroa arvopapereiden myyntivoittoja ja 0,1 milj. euroa korkotuottoja. Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut olivat pääosin arvopapereiden myyntitappiota ja sijoitustoiminnan hoitamisesta aiheutuneita kuluja.

Varainhoidossa olevat varat sijoitussalkuittain 31.12.2016

SALKKU	OSINGOT	KOROT ³	MYYNTIVOITOT/ MYYNTITAPPIOT	SIJOITUSTOIMINNAN KULUT ⁴	YHTEENSÄ (tuotot-kulut)
Kassavarat ¹	0,00	17 625,47	1 499 792,31	391 163,27	1 908 581,05
Likviditeettisalkku	0,00	114 439,02	10 768,72	47,93	125 255,67
Yliopistorahasto ²	395 086,32	4 397,54	507 624,68	32 795,63	939 904,17
Pysyvän pääoman rahasto	39 359,54	0,00	39 023,18	6 502,04	84 884,76
Alenevan pääoman rahasto	50 378,01	0,00	22 050,93	6 454,30	78 883,24
Teollisuusneuvos Väänänen rahasto	16 996,23	0,00	-2 148,55	2 272,87	17 120,55
Yksityisen pääoman keräysrahasto	28 732,01	0,00	-2 373,81	3 204,93	29 563,13
Yhteensä	530 552,11	136 462,03	2 074 737,46	442 440,97	3 184 192,57

¹ yliopiston toimintaan pääomitetut varat, tilikausien ylijäämät

² peruspääomakeräys 2008-2011 ja valtion vastinrahoitus

³ sisältää korkotuotot ja jälkimarkkinakorot (joukkovelkakirjojen hankintaan liittyvä kulu)

⁴ sisältää kaupankäynnin kulut (varallisuudenhoitopalkkiot, pankin kulut sekä palkkionpalautukset/hyvitykset)

Yliopiston hallitus päätti vuonna 2012, että täyden valtakirjan varainhoidossa olevien varojen nettotuottoa rahastoidaan vuosittain. Tämä tapahtuu tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen siirtona tilikauden ylijäämästä taseeseen perustettavaan vapaaseen rahastoon. Vuoden 2014 ylijäämästä rahastoitavaksi päätetty summa oli 2,0 milj. euroa. Rahastoidulla summalla varauduttiin kattamaan vastaava määrä vuoden 2016 talousarvion kokonaiskuluista ja käyttö kirjataan tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen rahastoa veloittaen ja taseen edellisten tilikausien ylijäämiä hyvittäen. Vuoden 2015 ylijäämästä rahastoitavaksi päätetty summa oli 2,2 milj. euroa. Rahastoidulla summalla varaudutaan kattamaan vastaava määrä vuoden 2017 talousarvion kokonaiskuluista. Rahastointimenettelyä luovutaan 2017 eikä vuoden 2016 ylijäämästä enää esitetä rahastoitavaksi osuutta vuoden 2018 talousarviota varten. Talousarviossa 2018 sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot arvioidaan ilman tätä aiempien vuosien toteumaan perustuvaa rahastointimenettelyä.

Pysyvän ja alenevan pääoman rahastoista on tarkempi erittely tilinpäätöksen liitetiedoissa (liitetieto 11). Alenevan pääoman rahastojen pääomaa ja tuottoja voidaan käyttää lahjoittajan tahdon mukaisesti. Pysyvän pääoman rahastojen osalta voidaan käyttää tuottoa rehtorin päätöksen mukaisesti. Käyttö otetaan huomioon kunkin vuoden talousarvioon erillisen käyttösuunnitelman mukaisesti.

Yleisavustusten määrä oli 144,5 milj. euroa ja niiden määrä väheni edellisestä vuodesta 4,9 milj. euroa. Yleisavustukset sisälsivät opetus- ja kulttuuriministeriön yliopistolain mukaisen valtionrahoituksen Itä-Suomen yliopistolle 142,6 milj. euroa, valtion erityisavustuksen 1,2 milj. euroa ja valtionavustuksen 0,8 milj. euroa. Valtion erityisavustus korvaa vuosittain Itä-Suomen yliopistolle määrän, mikä vastaa yliopiston apteekkiliikkeen harjoittamisesta saadun elinkeinotulon perusteella maksettua yhteisöveroa ja yliopiston apteekkiliikkeestä suoritettua apteekkimaksua. Valtionavustus kohdentuu opiskelun aloituspaikkojen määräaikaan lisäykseen.

Omakatteisten rahastojen muutokseen 0,3 milj. euroa sisältyi siirtoja rahastoon 0,5 milj. euroa ja siirtoja rahastosta (alenevan ja pysyvän pääoman rahastojen käyttöä) 0,2 milj. euroa.

Siirrot rahastoon sisälsivät Erkko Mönkkösen testamenttilahjoituksen siirron varainhoitoon (0,3 milj. euroa), Itä-Suomen yliopiston Joensuun kampuksen normaalikoulun stipendiraaston tuottojen siirrot rahaston pääomaan ja pysyvän ja alenevan pääoman rahaston salkkujen nettotuoton siirron rahastojen pääomien suhteessa omakatteisten rahastojen pääomaan. (liitetieto 10, 11) Muiden sidottujen rahastojen muutos 1,5 milj. euroa sisälsi Ilmarin tuki ry:n, Kuopion Seudun Hengityssäätiön, Eevi ja Eemil Tannisen säätiön, Pohjois-Savon OP-liiton, Pohjois-Karjalan OP-liiton ja OP Osuuskunnan ja muut pienemmät lahjoitukset Itä-Suomen yliopiston varainhankintaan.

Elinkeinotoiminnan tulos ennen veroja oli 1,2 milj. euroa, josta Itä-Suomen yliopiston apteekin osuus oli 0,6 milj. euroa. Tuloverot elinkeinotoiminnan tuloksesta olivat 0,2 milj. euroa. (liitetieto 2)

Yliopiston tilikauden ylijäämä oli 5,9 milj. euroa, mikä on 2,7 % varsinaisen toiminnan tuotoista ja yleisavustuksista. Tulos ilman sijoitus- ja rahoitustoimintaa oli 1,3 milj. euroa ylijäämäinen, mikä on 0,6 % varsinaisen toiminnan tuotoista ja yleisavustuksista. Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuottoja oli budjetoitu vuoden 2016 talousarvioon 2,0 milj. euroa ja niitä kertyi 3,0 milj. euroa. Kiinteistöyhtiön osinkotuottoa oli budjetoitu talousarvioon 1,2 milj. euroa. Kiinteistöyhtiön osinkotuotto oli 1,4 milj. euroa.

Yliopiston tulos eriteltynä yksiköittäin sisältäen sisäiset erät

	2016	2015
Hallitus ja rehtori	1 152	2 538
Yliopiston yhteiset	244	3 233
Yliopistopalvelujen toiminta	1 089	796
Filosofinen tiedekunta	193	386
Luonnontieteiden ja metsätieteiden tiedekunta	684	-311
Terveystieteiden tiedekunta	1 420	1 049
Yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunta	626	1 131
Itä-Suomen yliopiston apteekki	456	509
Koulutus- ja kehittämispalvelu Aducate	-289	-408
Palvelulaitokset	335	372
Yhteensä	5 911	9 295

Tilikauden tulos oli 3,4 milj. euroa edellisvuotta alhaisempi, mutta toteutui koulutus- ja kehittämispalvelu Aducatea lukuun ottamatta kaikissa yksiköissä talousarviota suurempana.

Savonlinnan taitoteknologiatalon tuleviin vuokriin liittyvä pakollinen varaus (2 milj. euroa) sekä Mekrijärven käyttöomaisuuden myyntiin liittyvä arvonalennus (0,1 milj. euroa) pienensivät keskushallinnon tulosta. Ilman edellä mainittuja eriä rehtori ja hallitus -yksikkö oli 1,9 milj. euroa, yliopiston yhteiset 1,6 milj. euroa ja yliopistopalvelut 1,0 milj. euroa ylijäämäinen. Talousarviossa varattiin rehtori ja hallitus -yksikön strategista rahoitusta (0,8 milj. euroa) Suomen Akatemian profilaatorahoitukseen liittyvien hankkeiden (PROFI2) käynnistämiseen, mutta profilaatorahoitusta ei saatu ja varaus jäi käyttämättä. Myöskään tutkimusinfrastruktuurihankintojen tukemiseen varattua strategista rahoitusta (0,1 milj. euroa) ei tarvittu vielä vuonna 2016, sillä hankinnat alkavat realisoitua vasta vuonna 2017. Muuta strategiaan toimenpiteisiin varattua rahoitusta jäi käyttämättä (0,3 milj. euroa), yksikön talousarvioon huomioitiin varaus tuleviin vuosiin (0,3 milj. euroa) ja yksikköön kohdistettiin opetus- ja kulttuuriministeriön yliopistolle osoittama lisärahoitus (0,2 milj. euroa). Myös hallituksen ja rehtorien toimintaan varattua rahoitusta jäi käyttämättä (0,1 milj. euroa). Yliopiston yhteisissä ylijäämä muodostui lähinnä sijoitus- ja rahoitustoiminnasta, joka toteutui 1,4 milj. euroa talousarviota suurempana. Myös työterveyshuoltoon varattua rahoitusta käytettiin arvioitua vähemmän (0,2 milj. euroa). Yliopistopalveluissa ylijäämä koostui henkilöstökulujen (0,6 milj. euroa), tilavuokrien (0,2 milj. euroa) sekä muiden kulujen (0,1 milj. euroa) talousarviota pienemmästä toteumasta.

Tiedekunnista luonnontieteiden ja metsätieteiden tiedekunta paransi tulostaan edellisestä vuodesta 1,0 milj. euroa ja terveystieteiden tiedekunta 0,4 milj. euroa. Luonnontieteiden ja metsätieteiden tiedekunnassa yleisavustusten määrä väheni (2,1 milj. euroa), mutta varsinaisen toiminnan tuottojen määrä kasvoi (1,3 milj. euroa). Tiedekunnan varsinaisen toiminnan menot, lähinnä henkilöstökulut, vähenivät (1,8 milj. euroa). Yksiköiden strategisesta suunnittelutilanteesta johtuen joidenkin yksiköiden sijaisuuksien ja avoimien tehtävien täyttöä siirrettiin tiedekunnassa seuraavalle vuodelle. Terveystieteiden tiedekunnan ylijäämä (1,4 milj. euroa) johtui lähinnä perusrahalla katettujen henkilöstökulujen talousarviota pienemmästä

toteumasta. Tiedekunta on tasapainottanut talouttaan onnistuneesti vastatakseen strategian mukaisiin haasteisiin. Terveystieteiden tiedekunnassa yleisavustusten määrä väheni (1,2 milj. euroa), mutta varsinaisen toiminnan tuottojen määrä kasvoi (1,6 milj. euroa). Varsinaisen toiminnan kulujen kokonaismäärässä ei tapahtunut merkittävää muutosta edelliseen vuoteen. Filosofisen tiedekunnan tulos (0,2 milj. euroa) heikkeni edellisestä vuodesta 0,2 milj. euroa ja yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunnan tulos (0,6 milj. euroa) heikkeni edellisestä vuodesta 0,5 milj. euroa. Yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunnassa yleisavustusten määrä väheni (0,4 milj. euroa), mutta varsinaisen toiminnan tuottojen määrä kasvoi (0,5 milj. euroa). Varsinaisen toiminnan kulujen määrä kasvoi 0,6 milj. euroa.

Itä-Suomen yliopiston apteekin tulos säilyi edellisen vuoden tasolla. Koulutus- ja kehittämispalvelu Aducaten alijäämä (0,3 milj. euroa) pieneni edellisestä vuodesta 0,1 milj. euroa, mutta oli 0,1 milj. euroa talousarviota heikompi. Kokonaiskulut toteutuivat 1,1 milj. euroa ja varsinaisen toiminnan tuotot 1,3 milj. euroa talousarviota pienempinä. Aducatelle on laadittu talouden tasapainottamisohjelma. Sopeuttamistoimien vaikutukset talouteen olivat vuonna 2016 noin 0,5 milj. euroa. Kielikeskuksen ja kirjaston tuloksissa ei tapahtunut merkittävää muutosta edelliseen vuoteen verrattuna.

Tase

TASEEN LOPPUSUMMA oli 230,8 milj. euroa. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 26,9 milj. euroa. Pysyvät vastaavat olivat 72,4 milj. euroa ja vaihtuvat vastaavat 158,4 milj. euroa. Vastattavissa oma pääoma oli 170,6 milj. euroa, lyhytaikainen vieras pääoma 58,2 milj. euroa ja pitkäaikainen vieras pääoma 0,05 milj. euroa.

Investoinnit olivat 2,4 milj. euroa, joista katettiin investointiavustuksilla 0,6 milj. euroa ja yliopiston omalla rahoituksella 1,8 milj. euroa (liitetieto 5). Talousarviossa kokonaisinvestointien määräksi oli arvioitu 5,0 milj. euroa. Rakennerahastojen investointiavustukset arvioidaan saatujen päätösten ja todennäköisesti hyväksyttävien esitysten perusteella.

Sijoitukset sisälsivät muita osakkeita ja osuuksia (liitetieto 5), joista merkittävimmät olivat:

- ▶ Suomen yliopistokiinteistöt Oy:n osakkeet 54,1 milj. euroa,
- ▶ Joensuun Tiedepuisto Oy:n osakkeet 1,3 milj. euroa,
- ▶ Palvelukeskus Certia Oy:n osakkeet 0,4 milj. euroa ja
- ▶ As. Oy Joensuun Merituuli asunto-osakkeet 0,1 milj. euroa

Sijoitukset sisälsivät myös osuuden 0,7 milj. euroa Tampereen ja Turun yliopistojen kanssa perustetusta Finland University Oy koulutusvientiyhtiöstä. (liitetieto 6).

Omakatteisten rahastojen varat muodostuivat pysyvän ja alenevan pääoman rahastojen varoista. Lisäyksenä tuli Erkko Mönkkösen testamenttilahjoitus. Alenevan ja pysyvän pääoman rahastoja käytettiin 0,2 milj. euron arvosta. Muiden sidottujen rahastojen varat muodostuivat yksityisen pääoman keräysrahastojen varoista. (liitetieto 12)

Vaihto-omaisuus sisälsi Itä-Suomen yliopiston apteekin varaston 0,7 milj. euroa. Laboratoriotarvikkeita välittäneen Lapon toiminta lopetettiin ja laboratorioaineiden ja -tarvikkeiden jakelun on hoitanut 1.11.2016 alkaen City-Lab Oy.

Lyhytaikaisissa saamisissa myyntisaamiset olivat 0,6 milj. euroa edellistä vuotta pienemmät, muut saamiset 0,2 milj. euroa ja siirtosaamiset 3,4 milj. euroa edellistä vuotta suuremmat. Siirtosaamiset kasvoivat Tekes -rahoituksen osalta 2,0 milj. euroa, EU-rahoituksen osalta 1,5 milj. euroa ja Ely-keskusten rahoituksen osalta 0,2 milj. euroa, mutta vähenivät muun rahoituksen osalta 0,4 milj. euroa. (liitetieto 8).

Rahoitusarvopapereihin sisältyi sijoitusvarallisuus (liitetieto 9). Sijoitusvarallisuuden määrää kasvattivat maksuliiketilillä olevien varojen siirto varainhoitoon, hankinta-arvojen ja markkina-arvojen muutokset ja kertyneet tuotot. Rahat ja pankkisaamiset sisälsivät yliopiston maksuliiketilien, Joensuun kampuksen normaalikoulun stipendirahaston tilin, käteiskassojen ja valtion vastinrahaan liittyvän varainhankinnan pankkitilin saldot.

Taseen vastattavissa peruspääomassa ei tapahtunut muutoksia (liitetieto 10).

Yliopiston hallituksen päätöksen mukaisesti yliopiston sijoitusomaisuus arvostetaan käypään arvoon ja käyvän arvon muutos tilinpäätöshetkellä merkitään taseen vastattaviin

käyvän arvon rahastoon. Vastaava muutos on kirjattu rahoitusarvopapereihin ja omakatteisten rahastojen varoihin. Tilinpäätöksen liitetiedoissa on tarkempi erittely rahoitusarvopapereista, niiden käyvät arvot tilinpäätöshetkellä ja käyvän arvon rahastoon merkityt muutokset. (liitetieto 9, 10)

Omakatteiset rahastot ovat testamentti- ja lahjoitusvaroin perustettuja nimikkorahastoja (liitetieto 11). Muut sidotut rahastot ovat yksityisen pääoman keräysrahastoja (liitetieto 12). Vapaa rahasto on muodostettu tilivuosien 2012-2015 kertyneistä sijoitustoiminnan tuotoista, jolla määrällä on varauduttu kattamaan vuoden 2014-2017 talousarviokuluja. Vuoden 2013 tilinpäätöksen jälkeen rahastoon kirjattu 1 978 000 euroa kirjattiin käyttöä vastaavasti tilinpäätöksen 2015 vahvistamisen jälkeen rahastoa veloittaen ja edellisten tilikausien ylijäämiä hyvittäen. Vuoden 2014 tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen rahastoon kirjattu 2,0 milj. euroa kirjataan käyttöä vastaavasti tilinpäätöksen 2016 vahvistamisen jälkeen rahastoa veloittaen ja edellisten tilikausien ylijäämiä hyvittäen. Vuoden 2015 tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen ylijäämästä siirrettiin vapaaseen rahastoon 2,2 milj. euroa. Vapaa rahasto on näiden siirtojen jälkeen 2,2 milj. euroa. Rahastointimenettelystä luovutaan 2017 eikä vuoden 2016 ylijäämästä enää esitetä rahastoitavaksi osuutta.

Edellisten tilikausien yli/alijäämän muutos koostuu edellisen tilikauden ylijäämästä (9 295 239,63 euroa) ja edellä todetuista rahastosiirroista (-222 000,00 euroa). Pakollisiin varauksiin sisältyy 2,0 milj. euron varaus Savonlinnan taitoteknologiatalon tuleviin vuokriin.

Saadut ennakot, ostovelat ja muut velat olivat yhteensä 17,2 milj. euroa ja ne olivat 5,6 milj. euroa edellistä vuotta suuremmat. EU-koordinaattorina edelleen siirrettävät rahavarat kasvoivat 5,3 milj. euroa. Siirtovelat kasvoivat edellisestä vuodesta 7,3 milj. euroa. Vuoden 2015 arvonnalisäverovelka Opetus- ja kulttuuriministeriölle 320 481,69 euroa, siirrettiin pitkäaikaisesta veloista lyhytaikaisiin velkoihin 31.12.2016. Vastaavasti vuoden 2016 lopullinen arvonnalisäverovelka Opetus- ja kulttuuriministeriölle 48 849,77 euroa kirjattiin pitkäaikaisiin velkoihin 31.12.2016. (liitetieto 4)

Tunnusluvut 2014 - 2016

TALouden TUNNUSLUVUT 2014-2016	2016	2015	2014
Vakavaraisuus			
Omavaraisuusaste (oma pääoma x 100/taseen loppusumma - saadut ennakot)	74,89 %	77,75 %	77,65 %
Maksuvalmius			
Quick Ratio (rahoitusomaisuus / lyhytaikainen vieras pääoma)	2,71	2,91 ¹	2,83 ¹
Current Ratio (rahoitusomaisuus + vaihto-omaisuus/lyhytaikainen vieras pääoma)	2,72	2,93 ¹	2,85 ¹

¹ Vuosien 2014 ja 2015 tiedot korjattu

Yliopiston vakavaraisuutta kuvaava omavaraisuusaste on hyvä (yliopistojen tavoite 60 %). Myös yliopiston maksuvalmius

quick ratio - ja current ratio - tunnusluvuilla mitattuna on hyvä.

VALTION RAHOITUKSEN KANNALTA KESKEISET TUNNUSLUVUT 2013-2016	2016	2015	2014	2013	Tavoite 2016
Tohtorintutkinnot / tutkijanuravaihe IV henkilötyövuodet	0,73	0,65	0,63	0,60	0,70
Vähintään 55 opintopistettä suorittaneiden osuus	36,9	34,3	33,1	31,6	35,0
Tieteelliset julkaisut / opetus- ja tutkimushenkilökunta	1,81	1,85	1,74	1,68	1,70
Kilpailtu tutkimusrahoitus / kokonaisrahoitus	13,8	13,3	12,3	13,1	16,0
Ylemmät korkeakoulututkinnot / opetus- ja tutkimushenkilökunta	0,99	0,97	0,91	0,86	1,00
Opettajien ja tutkijoiden kansainvälinen liikkuvuus (väh. 1 vko) / opetus- ja tutkimushenkilökunta	0,27	0,40	0,42	0,41	0,30

Yliopiston ja opetus- ja kulttuuriministeriön väliseen tulos-sopimukseen asetetut tunnuslukutavoitteet toteutuivat hyvin lukuun ottamatta kilpaillun tutkimusrahoituksen osuutta kokonaisrahoituksesta. Suoritetut ylemmät korkeakoulututkinnot suhteessa opetus- ja tutkimushenkilöstön määrään sekä vähintään 55 opintopistettä suorittaneiden opiskelijoiden osuus saavuttivat tavoitearvonsa sopimuskauden viimeisenä vuotena 2016. Yliopiston henkilökunnan tekemät opettaja- ja tutkijavierailut ulkomaisiin korkeakouluihin ja tutkimusorganisaatioihin vähenivät reilusti 35 %, 104 vierailua edellisestä vuodesta. Tästä aiheutui opetus- ja tutkimustoiminnan kansainvälistymistä kuvaavan tunnusluvun putoaminen hieman alle tavoitteen.

Henkilöstö

VUONNA 2015 yliopisto käynnisti rekrytointien kehittämishankkeen, johon liittyvät koulutukset jatkuivat vuonna 2016. Hankkeen aikana lanseerattiin akateemisiin

avainrekrytointeihin ns. proaktiivinen rekrytointimalli, jossa pyritään jatkuvalla ja etukäteisellä toiminnalla hakemaan parhaita osaajia ja yhteistyötahoja, joiden kautta tutkimusprofiilia voidaan kirkastaa ja toiminnan tasoa nostaa. Rekrytointien kehittämishankkeella valmistauduttiin yliopiston pitkän aikavälin strategiseen henkilöstösuunnittelun käynnistämiseen. Tavoitteena on, että jatkossa rekrytointeja tarkastellaan vähintään kolmen vuoden aikajaksossa suhteessa käytössä olevaan rahoitukseen.

Vuoden 2016 lopussa yliopistossa oli täytetty Tenure Track -tehtävistä 47 vakanssia. Vuoden 2016 aikana päättyi 4 Tenure Track -sopimusta, joista kaksi on edennyt professuuriin, yksi apulaisprofessuuriin ja yhden tehtävä vaihtunut.

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä toimintavuoden aikana oli 2 511 henkilöä. Tutkijakoulutuksen saaneiden osuus henkilöstöstä oli 38 %. Työsuhteessa olleesta henkilöstöstä ulkomaalaisten osuus oli 11 %. Sivutoimisena tuntiopetuksena tehtiin 53,3 htv.

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT TUNNUSLUVUT 2014-2016	2016	2015	2014
Opetus- ja tutkimushenkilöstö	1 383	1 368	1 452
Muu henkilöstö	849	884	979
Harjoittelukoulut	127	127	127
Henkilötyövuodet yhteensä	2 359	2 379	2 558
Henkilöstökulut	140 211 459	142 601 121	149 924 954
josta henkilösivukulut	24 891 752	27 085 712	28 895 059

Yliopiston systemaattisena tavoitteena on ollut siirtää henkilöstöresurssien painopistettä opetus- ja tutkimushenkilöstöön. Henkilötyövuosien kohdentuminen vastaa tätä tavoitetta. Suurin osa henkilötyövuosien vähenemästä vuodesta 2015 vuoteen 2016, yhteensä 20 htv, kohdistuu muuhun henkilöstöön. Opetus- ja tutkimushenkilöstön määrä on kasvanut.

Henkilöstökulut ovat laskeneet henkilöstömäärän ja henkilötyövuosien laskiessa. Osasyynä tähän ovat yhteistoimintamennettelyn kautta tapahtuneet henkilöstövähennykset.

Työhyvinvoinnin kehittämistä on jatkettu keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman rahoituksella. Itä-Suomen yliopiston työterveyshuollon palvelut on ostettu Suomen Terveystalo, Työterveys Oy:ltä. Johtamiskoulutusta on edelleen kehitetty. Yliopisto päivitti myös yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmansa.

Yliopisto laatii erillisen henkilöstötilinpäätöksen, josta käyvät tarkemmin ilmi vuoden 2016 henkilöstöä koskevat tiedot.

Ympäristö ja kestävä kehitys

YLIOPISTON YMPÄRISTÖOHJELMAN tavoitteena on sähköenergian, lämpöenergian ja veden kokonaiskulutuksen vähentäminen ja ominaiskulutuksen pienentäminen. Yhteistyössä kiinteistönomistajan kanssa on tehty toimenpiteitä energian kulutuksen optimoimiseksi mm. ilmanvaihdon ja

lämmitysverkoston säätötöillä. Valo-ohjauksien säätöä on jatkettu ja osittain on siirrytty Led-valaistukseen sisätiloissa ja piha-alueilla. Energiamittarointia on lisätty tavoitteena päästä entistä paremmin kiinni energiankulutuksen optimointiin tähtääviin toimenpidetarpeisiin. Kuopion kampuksella Melania-rakennuksen katolle asennettiin aurinkopaneelit elokuussa 2016 ja Futuran atk-konesali varustettiin lämmöntalteenottojärjestelmällä.

Jätehuollon osalta on tehty toimenpiteitä lajittelun tehostamiseksi. Vuoden 2016 aikana siirryttiin kaikilla kampuksilla poltettavan jätteen keräykseen. Joensuussa keräys aloitettiin aiemmin ja sekajätteen määrä on vähentynyt edellisestä vuodesta merkittävästi.

Yliopisto panostaa kampusten välisiin etäyhteyksiin. Kampusten välisessä liikkuvuudessa suositaan joukkoliikennettä sekä yhteiskuljetuksia. Yliopiston kaikki kampukset ovat savuttomia. Esteettömyyden edistämiseksi on tehty toimenpiteitä muun muassa liikkuvuuden ja muiden erityisjärjestelyjä vaativien toimintojen helpottamiseksi.

Savonlinnan kampuksen tiedot eivät ole mukana taulukon vuoden 2016 lämpö- ja sähköenergian ja veden kulutuksissa, koska kiinteistön omistaja on vaihtunut ja tiedot eivät olleet käytettävissä. Yliopiston vuonna 2016 käynnistyneet tutkimushankkeet ja toiminnan muutokset vaikuttavat sähkön ja veden ominaiskulutuksen vaihteluun merkittävästi.

KESTÄVÄN KEHITYKSEN TUNNUSLUKUJA 2014-2016	2016	2015	2014
Lämpö kWh/brm ² /a	156,8	163,8	162,9
Sähkö kWh/Brm ² /a	122,8	108,7	112,4
Vesi dm ³ /brm ² /a	363,7	318,9	329,8
Kampusten väliset videoneuvottelut	6 620	6 250	6 746

Yliopisto on vuodesta 2014 lähtien ollut Reilun Kaupan yliopisto ja yliopistopalveilla on vuodesta 2012 lähtien ollut WWF Suomen myöntämä Green Office -diplomi tunnustuksena Green Office -kriteerien mukaisesta toiminnasta ekologisen jalanjäljen pienentämiseksi. Yliopisto osallistuu vuosittain kansainvälisen vesipäivän ja Earth Hour -tapahtuman sekä kansallisen energiansäästöviikon ja Reilun kaupan viikon viettoon.

Valtioneuvoston linjauksen mukaisesti julkisissa hankinnoissa tavoitteena on kokonaisratkaisu, joka ekologisesti ja taloudellisesti parhaalla mahdollisella tavalla vastaa kysyntään. Yliopiston hankintatoimi ottaa täysimääräisesti huomioon ympäristönäkökulman Valtioneuvoston edellyttämällä tavalla.

Riskienhallinta

RISKIENHALLINTA ON osa yliopiston johtamisjärjestelmää ja kuuluu oleellisena osana sisäiseen valvontaan. Riskienhallintaa tehdään osana johtamis- ja päätöksentekojärjestelmiä muun muassa johtosääntöjen, työjärjestysten, tehtäväkuvausten ja -vastuiden sekä kokous- ja päätöksentekomenettelyiden

ja taloussäännön sekä sisäisen toimivaltamääräyksen ja muiden sisäisten määräysten ja ohjeiden kautta. Riskienhallintaa toteutetaan myös laatujärjestelmän, toiminnanohjausjärjestelmän, kustannusten seurantarjestelmän, työilmapiirikartoitusten, sijoitustoiminnan periaatteiden sekä opetus- ja tutkimustoiminnan arvioinnin kautta.

Yliopiston sisäisenä tarkastajana toimi KPMG Oy. Vuonna 2016 tarkastuskohteena olivat yliopiston terveystieteiden tiedekunnan A.I. Virtanen instituutin yritysyritys ja maksullinen palvelutoiminta. Tarkastus toteutettiin keväällä pääsääntöisesti haastattelututkimuksena. Haastatteluiden perusteella koottiin keskeiset havainnot ja niiden pohjalta annettiin suositukset yritysyrityksen kehittämiseksi yksikössä. Tarkastuksen tuloksena tehtiin 13 havaintoa ja annettiin 22 suositusta toiminnan kehittämiseksi. Yliopiston hallitukselle raportoitiin 17.6.2016 tarkastuksen tuloksista ja 13.12.2016 tarkastusraportin perusteella tehdyistä toimenpiteistä.

Hallitus on 12.10.2016 kokouksessaan päättänyt yhdistää sisäisen tarkastajan ja tietosuojavastaavan tehtävien hoitamisen ja hoitaa ne yliopiston omana toimintana vuodesta 2017 lukien.

Tietoturvallisuus on osa yliopiston kokonaisturvallisuutta ja riskienhallintaa. Yliopiston uudet tietoaineistojen suojaus- ja käsittelyohjeet hyväksyttiin helmikuussa. Yliopistojen tietoturvasot 2016 -projektin yhteisen osuuden päätyttyä projektiin liittyvää tietoturvan kehittämistä jatkettiin omalla työllä. Marraskuussa 2016 ulkopuolinen auditoija arvioi Itä-Suomen yliopiston kriittisiksi luokitellut IT-palvelut. Raportin mukaan palvelut pääosin vastaavat VAHTI 2/2010-ohjeen perustason vaatimuksia. Auditoinnissa esitettiin joitakin kehittämisehdotuksia mm. tietoturvallisuuden arvioinnin ja IT-riskien hallinnan osalta. Yliopiston sisäisiä tietoturva-auditointeja jatkettiin aiempien vuosien tapaan.

Yliopiston pidemmän aikavälin rahoitusriskit liittyvät sekä opetus- ja kulttuuriministeriön kautta saatavan valtion rahoituksen että täydentävän rahoituksen tason säilyttämiseen ja tarvittavaan kasvuun. Yliopiston lyhyen ajan maksuvalmius on hyvä. Täydentävä rahoitus on pääasiassa julkista rahoitusta, mihin ei liity juurikaan luottotappioriskiä mikäli hankkeet toteutetaan rahoitusehtojen mukaisesti. Hallinta vaatii osaamista ja riittävien tukipalvelujen järjestämistä tutkijoille. Näitä asioita kehitetään edelleen tiedekuntien ja yliopistopalvelujen toimesta. Täydentävässä rahoituksessa syntyy maksatusviiveitä, mihin tarvitaan riittävä maksuvalmius. Hankkeet tulee myös toteuttaa, raportoida ja laskuttaa viivytyksittä.

Sijoitustoimintaan liittyy riskejä. Sijoitustoiminta on siirretty asiantuntijoiden hoidettavaksi täyden valtakirjan varainhoitoon kahdelle varainhoitajalle. Varainhoito perustuu yliopiston hallituksen hyväksymään sijoitussuunnitelmaan, jossa on määritelty kullekin sijoitussalkulle allokaatio, jossa osakkeiden peruspaino on 0 - 40 %, korkosijoitusten 60 - 100 %. Sijoitukset tehdään hajautetusti, jolloin yksittäisen kohteen painotus on rajoitettu. Yksittäisille sijoituskohteille on määritelty laadulliset kriteerit. Sijoitustoiminta on pitkäjänteistä eikä sitä toteuteta lyhyen aikavälin voiton tavoittelemiseksi. Sijoitussuunnitelma on hyväksytty kesäkuussa 2010 ja sitä on tarkistettu seitsemän kertaa. Viimeksi on tarkistettu sijoitustoiminnan ja varainhoidon vastuullisuusmääritelmää sekä vaihtoehtoisten sijoitusmuotojen käyttöönottoa tavoitteena tasainen, ennakoitava tuotto laajemmalla hajautuksella tuoton ja riskin lähteisiin. Hallitus päättää vaihtoehtoisten sijoitusmuotojen käyttöä tapauskohtaisesti joka kerta erikseen.

Olennaiset tapahtumat tilikauden jälkeen

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ on käynnistänyt Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen 2030 -visiotyön, jonka määrä valmistua vuoden 2017 loppuun mennessä. Visiotyössä tarkasteltavia teemoja ovat korkeakoululaitoksen rakenne ja laajuus, tutkintorakenne ja koulutusmäärät, ohjaus-, johtamis- ja rahoituskäytänteet sekä vaikuttavuus.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

UUDESTA 2017 alkaen yliopistojen rahoitusmallissa ylempien korkeakoulututkintojen määrässä huomioidaan tutkinnot ohjauksen aloittamiseen tavoitteeseen saakka. Yliopiston hyvä tutkintotuottavuus kohdentuu erityisesti yhteiskuntatieteet ja palvelualat sekä liiketalous, hallinto ja oikeustieteet – ohjauksen aloille, ja tulevalla sopimuskaudella on näillä ohjauksen aloilla ennakoitavissa tutkintotavoitteiden ylitys. Yliopiston sisäisessä rahoitusmallissa on sovittu yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunnan osalta mahdollisuus tavoitteen ylittymiseen, mutta samalla on sovittu sisäänottojen tarkastelu vastaamaan tutkintotavoitteiden määrää.

Valtio on varautunut pääomittamaan yliopistoja vuonna 2017 kolminkertaisesti yliopistojen keräämään yksityiseen pääomaan nähden, kuitenkin enintään 150 milj. euroa. Valtion vastinrahoituspäätökset tehdään loppuvuodesta 2017. Lisäksi valtio on varautunut pääomittamaan yliopistoja 46 milj. euroa, tämän pääomittamisen periaatteita ei ole vielä linjattu.

Hallitusohjelman ja vuosien 2012 - 2015 kehyspäätöksen mukaisesti yliopistojen perusrahoituksesta siirretään 50 milj. euroa asteittain vuosien 2015 - 2019 aikana Suomen Akatemian kautta kilpailutuihin tutkimusmäärärahoihin. Yliopistojen perusrahoituksessa siirrosta aiheutuva vähennys on 20 milj. euroa vuonna 2018 ja tämän lisäksi 10 milj. euroa vuonna 2019. Yliopistojen valtion rahoitukseen sisältyvää Aalto-yliopiston lisärahoitusta siirretään tasaerissä kaikkien yliopistojen kilpailtuun laskennalliseen rahoitukseen vuoden 2019 loppuun mennessä. Vuosittain määrärahamomentin sisällä siirrettävä summa on 11,7 milj. euroa. Itä-Suomen yliopiston osalta valtion perusrahoituksen vähennyksen on arvioitu olevan 1,5 - 2 milj. euroa vuosittain.

Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

YLIOPISTON TULOS tilikaudelta oli 5 910 657,73 euroa ylijäämäinen. Hallitus esittää, että tilikauden tulos jätetään omaan pääomaan edellisten tilikausien ylijäämä -tilille. Vuoden 2014 ylijäämästä rahastoitavaksi päätetty summa oli 2,0 milj. euroa. Rahastoidulla summalla varauduttiin kattamaan vastaava määrä vuoden 2016 talousarvion kokonaiskuluista. Käyttö kirjataan tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen vapaata rahastoa veloittaen ja taseen edellisten tilikausien ylijäämiä hyvittäen.

Avainluvut 2014 – 2016

AVAINLUVUT	2016	2015	2014	KEY STATISTICS
Tiedekunnat	4	4	4	Faculties
Erillis- ja palvelulaitokset	4	4	4	Independent institutes and service centres
Tutkinto-opiskelijat	15 531	15 684	15 324	Degree students
Perustutkinto-opiskelijat	13 894	13 979	13 612	Undergraduate students
Jatkotutkinto-opiskelijat	1 637	1 705	1 712	Postgraduate students
Ulkomaalaiset tutkinto-opiskelijat	1 183	1 127	1 043	International degree students
Opiskelijavaihto	836	845	808	International student exchange
Saapuneet	550	542	516	Incoming exchange students
Lähteneet	286	303	292	Outgoing exchange students
Opiskelijavalinnat				Student admissions
Hakeneet	22 388	21 762	23 913	Applicants
Hyväksytyt	2 988	3 290	4 718	Admitted
Aloittaneet	2 711	2 848	2 754	New students
Tutkinnot	3 004	2 913	2 755	Degrees
Alemmat korkeakoulututkinnot	1 395	1 360	1 208	Bachelor's degrees
Ylemmät korkeakoulututkinnot	1 420	1 380	1 373	Master's degrees
Lisensiaatit	11	11	12	Licentiate's degrees
Tohtorit	178	162	162	Doctoral degrees
Tieteelliset julkaisut	2 597	2 617	2 622	Scientific publications
Tieteelliset vertaisarvioidut julkaisut	2 364	2 310	2 356	Peer-reviewed scientific publications
Muut tieteelliset julkaisut	233	307	266	Other scientific publications
Henkilöstö (htv)	2 359	2 379	2 558	Staff
Opetus- ja tutkimushenkilöstö	1 383	1 368	1 452	Teaching and Research staff
Muu henkilöstö	849	884	979	Other staff
Harjoittelukoulut	127	127	127	Teacher training schools
Rahoitus (milj. €)	229,0	230,5	231,9	Funding
Perusrahoitus (OKM) ilman alv-kompensaatiotuloja	144,5	149,5	143,8	Basic funding
Varsinaisen toiminnan tuotot	78,2	73,7	82,0	Revenues from university activities
Varainhankinnan ylijäämä	1,7	1,0	1,2	Surplus for fund raising
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan ylijäämä	4,6	6,3	4,9	Surplus for investment and funding activities
Aikuiskoulutus				Continuing education
Avoimen yliopiston opiskelijat	12 886	12 330	11 702	Open University students
Täydennyskoulutukseen osallistuneet	2 475	2 674	4 096	Continuing education students
Harjoittelukoulujen oppilasmäärä	1 343	1 350	1 318	Pupils in University Teacher Training Schools
Perusaste, luokat 1-6	645	661	633	Comprehensive school, grades 1-6
Perusaste, luokat 7-9	349	337	319	Comprehensive school, grades 7-9
Lukio	349	352	366	Upper secondary school

Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma

	01.01.-31.12.2016	01.01.-31.12.2015
VARAINHANKINTA		
Tuotot	1 764 948,07	1 057 605,63
Keräysten tuotot	1 436 194,60	777 980,62
Lahjoitukset	328 753,47	279 625,01
Kulut	-30 065,44	-37 234,03
Keräysten kulut	-30 065,44	-37 234,03
Tuotto-/kulujäämä	1 734 882,63	1 020 371,60
VARAINHANKINTA		
Varsinaisen toiminnan tuotot	78 178 787,56	73 699 268,35
Avustustuotot	51 978 327,82	48 521 419,77
Liiketoiminnan tuotot	23 162 493,12	22 220 712,16
Maksutuotot	1 675 618,82	1 634 825,14
Muut tuotot	1 362 347,80	1 322 311,28
Kulut	-221 173 299,20	-219 907 046,07
Henkilöstökulut	-140 211 459,41	-142 601 121,07
Palkat ja palkkiot	-115 319 707,06	-115 515 408,89
Henkilösivukulut	-24 891 752,35	-27 085 712,18
Poistot	-2 048 529,06	-1 975 752,89
Muut kulut	-78 913 310,73	-75 330 172,11
Apteekkimaksu	-1 380 247,62	-1 233 330,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 339 116,94	-19 541 347,97
Varaston muutos	-65 455,79	49 433,17
Palvelujen ostot	-11 943 033,28	-12 535 135,93
Vuokrat	-29 451 740,05	-27 339 149,56
Matkakulut	-4 816 013,88	-5 196 498,66
Muut korvaukset	-536 370,15	-511 470,45
Apurahat	-2 535 218,08	-2 856 320,59
Kirjallisuus	-3 026 407,36	-2 948 793,49
Käyttöoikeudet ja patentit	-1 111 089,66	-851 763,51
Muut vapaaehtoiset henkilöstökulut	-816 130,38	-708 262,92
Työterveyshuolto	-626 874,10	-586 294,15
Vakuutukset	-116 799,24	-99 313,09
Muut kulut	-1 148 814,20	-971 924,96
Tuotto-/kulujäämä	-142 994 511,64	-146 207 777,72

Tuloslaskelma

	01.01.-31.12.2016	01.01.-31.12.2015
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Tuotot	5 065 803,66	6 685 394,18
Osinkotuotot	2 451 175,12	2 064 618,81
Korkotuotot	138 918,61	291 954,67
Myyntivoitot	2 475 709,93	4 328 820,70
Kulut	-447 939,54	-384 176,64
Korkokulut	-5 273,63	-4 253,10
Myyntitappiot	-5,16	-7,67
Liiketoiminnan kulut	-442 660,75	-379 915,87
Tuotto-/kulujäämä	4 617 864,12	6 301 217,54
YLEISAVUSTUKSET		
Yliopistolain mukainen valtionrahoitus	144 543 035,69	149 471 015,66
Omakatteisten rahastojen muutos	-296 283,33	-313 592,28
TILIKAUDEN TULOS	7 604 987,47	10 271 234,80
TILINPÄÄTÖSSIIRROT		
Sidottujen rahastojen muutos	-1 465 757,73	-780 520,19
Tuloverot	-228 572,01	-195 474,98
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	5 910 657,73	9 295 239,63

Tase

	31.12.2016	31.12.2015
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	1 033 339,18	759 559,94
Aineettomat oikeudet	567 803,90	378 846,66
Muut pitkävaikutteiset menot	369 976,01	378 088,28
Ennakkomaksut	95 559,27	2 625,00
Aineelliset hyödykkeet	4 834 891,14	5 712 268,61
Maa- ja vesialueet	200,00	200,00
Rakennukset ja rakennelmat	40 668,48	166 489,49
Koneet ja kalusto	4 601 010,99	5 529 579,12
Muut aineelliset hyödykkeet	16 000,00	16 000,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	177 011,67	0,00
Sijoitukset	56 744 309,16	56 744 308,16
Muut osakkeet ja osuudet	56 744 309,16	56 744 308,16
Omakatteisten rahastojen varat	7 770 436,78	7 307 863,52
Muiden sidottujen rahastojen varat	2 058 296,73	853 256,00
Pysyvät vastaavat yhteensä	72 441 272,99	71 377 256,23
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	660 938,16	726 393,95
Aineet ja tarvikkeet	660 938,16	726 393,95
Saamiset	22 704 877,71	19 708 551,06
Lyhytaikaiset saamiset	22 704 877,71	19 708 551,06
Myyntisaamiset	9 021 695,57	9 634 146,97
Muut saamiset	506 064,22	263 271,83
Siirtosaamiset	13 177 117,92	9 811 132,26
Rahoitusarvopaperit	111 617 133,42	92 274 755,90
Muut arvopaperit	111 617 133,42	92 274 755,90
Rahat ja pankkisaamiset	23 424 747,66	19 859 116,88
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	158 407 696,95	132 568 817,79
VASTAAVAA YHTEENSÄ	230 848 969,94	203 946 074,02

Tase

	31.12.2016	31.12.2015
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	70 012 643,53	70 012 643,53
Omakatteiset rahastot	7 269 116,97	6 972 833,64
Muut sidotut rahastot	2 346 277,92	880 520,19
Käyvän arvon rahasto	12 159 965,59	7 576 993,06
Vapaat rahastot	4 200 000,00	3 978 000,00
Muu oma pääoma	74 567 200,61	68 878 542,88
Toimintapääoma	37 967 272,17	37 967 272,17
Edellisten tilikausien ylijäämä	30 689 270,71	21 616 031,08
Tilikauden ylijäämä	5 910 657,73	9 295 239,63
Oma pääoma yhteensä	170 555 204,62	158 299 533,30
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	2 015 461,10	0,00
Pakolliset varaukset yhteensä	2 015 461,10	0,00
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen	48 849,77	366 214,28
Muut velat	48 849,77	366 214,28
Lyhytaikainen	58 229 454,45	45 280 326,44
Saadut ennakot	428 617,85	337 175,50
Ostovelat	5 155 838,34	5 204 461,83
Muut velat	11 661 621,77	6 085 902,21
Siirtovelat	40 983 376,49	33 652 786,90
Vieras pääoma yhteensä	58 278 304,22	45 646 540,72
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	230 848 969,94	203 946 074,02

Rahoituslaskelma

	01.01.-31.12.2016	01.01.-31.12.2015
Toiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan kulujäämä	-142 994 512	-146 207 778
Edelliseen sisältyvät poistot	2 048 529	1 975 753
Pakollisten varausten muutos	2 015 461	
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden muutos	65 456	-49 433
Korottomien saamisten muutos	-2 996 327	8 166 375
Korottomien velkojen muutos	12 631 764	2 223 476
Varsinaisen toiminnan rahavirta	-129 229 629	-133 891 607
Varainhankinnan rahavirta	1 734 883	1 020 372
Saadut yleisavustukset	144 543 036	149 471 016
Maksetut välittömät verot	-228 572	-195 475
Omakatteisten rahastojen rahavirta	-585 145	-630 505
Sidottujen rahastojen rahavirta	-2 614 047	-1 633 776
Toiminnan rahavirta (A)	13 620 526	14 140 025
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-2 006 475	-4 066 973
Investoinnit sijoituksiin	-14 989 869	-6 179 340
Saadut investointiavustukset	561 543	1 949 799
Sijoitusten muut nettotuotot	4 623 138	6 305 471
Investointien rahavirta (B)	-11 811 663	-1 991 043
Rahoituksen rahavirta		
Maksetut korot ja rahoituskulut	-5 274	-4 253
Omakatteisten ja muiden sidottujen rahastojen investointien rahavirta	1 762 041	1 094 112
Rahoituksen rahavirta (C)	1 756 767	1 089 859
Rahavarojen muutos (A+B+C)	3 565 630	13 238 841
Rahavarat 1.1.	19 859 117	6 620 276
Rahavarat 31.12.	23 424 747	19 859 117
Rahavarojen muutos	3 565 630	13 238 841

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

ITÄ-SUOMEN YLIOPISTO on yliopistolaisissa (558/2009) tarkoitettu julkisoikeudellinen yliopisto. Yliopistoon sovelletaan kirjanpitolakia (1336/1997). Lisäksi yliopiston kirjanpidossa ja tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistamaa Yliopistojen taloushallinnon koodistoa.

Arvonlisäverokompensaation käsittely

KIRJANPITO JA TILINPÄÄTÖS on laadittu arvonlisäverokompensaation osalta nettoperiaatetta noudattaen. Menot on kirjattu ilman kompensoitavia arvonlisäveroja. Kompensoitavat arvonlisäverot on kirjattu taseen vastaaviin tilille arvonlisäverosaamiset opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Opetus- ja kulttuuriministeriöltä saatu alv-kompensaatiotulo on kirjattu taseen vastattaviin tilille saadut ennakot opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Valtiovarainministeriöltä saatu arvonlisäverotulo harjoittelukoulun menoihin on kirjattu taseen vastattaviin tilille saadut ennakot valtiovarainministeriöltä.

Pysyvien vastaavien arvostus

PYSYVIEN VASTAAVIEN aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla avustuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Yliopiston hallitus on hyväksynyt poistosuunnitelman 3.12.2009. Poistosuunnitelmaan on tehty lisäys 1.1.2013 alkaen hoitolaitteet, poistoaika 10 vuotta ja 1.9.2013 alkaen muiden pitkävaikutteisten menojen poistoaika 5 vuotta ja 10 vuotta.

Ennen 1.1.2010 hankitun poistonalaisten pysyvien vastaavien osalta noudatetaan Joensuun ja Kuopion yliopistojen aikaisia poistosuunnitelmia.

Poistosuunnitelman mukaiset laskentaperusteet on esitetty taseen vastaavien liitetiedoissa (liitetieto 7). Käyttöomaisuuden aktivointiraja on 10.000 euroa (arvonlisäveroton hankintahinta).

Vaihtuvien vastaavien arvostus

Vaihto-omaisuus

VAIHTO-OMAISUUS ON merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenoa määräisenä.

Tuottojen jaksottaminen

MONIVUOTISTEN PROJEKTIEn osalta on tehty jaksotuskirjaukset tilinpäätökseen. Tilinpäätöksessä on ulkopuolisin varoin toteutetulle projektille tuloutettu rahoitustuotto kertyneiden kulujen suhteessa. Ennakkoon saatu rahoitus on kirjattu saatuihin ennakkoihin tai velkoihin siltä osin kun ne ovat ylittäneet kertyneet kulut. Elinkeinotoiminnan ja liiketoiminnan

projektien osalta jaksotuksessa on otettu huomioon tilikaudelle kuuluva kate.

Rahoitusvälineiden arvostaminen

RAHOITUSARVOPAPERIT ON arvostettu käypään arvoon.

Edellisen tilinpäätöksen vertailukelpoisuus

VERTAILTAESSA TILIKAUDEN tietoja edelliseen tilikauteen tulee huomioida, että edellisten tilikausien ylijäämästä on kirjattu hallituksen päätöksen mukaisesti 2 200 000 euroa vapaaseen rahastoon. Vapaasta rahastosta on siirretty 1 978 000 euroa vuoden 2015 vapaan rahaston käyttö edellisten tilikausien ylijäämään tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen vuonna 2016.

Tilinpäätöksen liitetiedot

1 Toimintokohtainen erittely yliopiston varsinaisen toiminnan tuotoista ja kuluista

VARSINAINEN TOIMINTA	01.01.-31.12.2016	01.01.-31.12.2015
KOULUTUSTOIMINTA		
Tuotot	6 212 447	7 058 136
Avustustuotot	1 989 460	2 743 444
Liiketoiminnan tuotot	2 046 079	2 319 089
Muut tuotot	2 176 908	1 995 603
Kulut	-52 699 544	-53 903 246
Henkilöstökulut	-33 875 333	-35 676 641
Poistot	-261 066	-348 940
Muut kulut	-6 242 441	-5 886 023
<i>Osuus yhteisistä kuluista</i>	-12 320 704	-11 991 643
Koulutustoiminta yhteensä	-46 487 097	-46 845 110
TUTKIMUSTOIMINTA		
Tuotot	42 166 422	38 675 105
Avustustuotot	38 257 377	34 883 809
Liiketoiminnan tuotot	3 739 805	3 586 546
Muut tuotot	169 241	204 750
Kulut	-123 811 572	-123 021 496
Henkilöstökulut	-67 546 632	-67 265 467
Poistot	-1 239 224	-1 183 641
Muut kulut	-22 546 830	-23 516 694
<i>Osuus yhteisistä kuluista</i>	-32 478 885	-31 055 694
Tutkimustoiminta yhteensä	-81 645 150	-84 346 391
MUU YHTEISKUNNALLINEN TOIMINTA		
Tuotot	21 919 561	20 761 470
Avustustuotot	3 899 472	3 755 299
Liiketoiminnan tuotot	17 370 065	16 304 228
Muut tuotot	650 024	701 943
Kulut	-29 600 463	-28 037 066
Henkilöstökulut	-6 606 064	-7 090 635
Poistot	-154 586	-117 399
Muut kulut	-18 545 147	-16 963 725
<i>Osuus yhteisistä kuluista</i>	-4 294 667	-3 865 307
Muu yhteiskunnallinen toiminta yhteensä	-7 680 902	-7 275 596

VARSINAINEN TOIMINTA	01.01.-31.12.2016	01.01.-31.12.2015
HARJOITTELUKOULUTOIMINTA		
Tuotot	7 880 357	7 204 557
Avustustuotot	7 832 018	7 138 868
Liiketoiminnan tuotot	6 544	10 850
Muut tuotot	41 794	54 840
Kulut	-15 061 720	-14 945 238
Henkilöstökulut	-8 982 032	-9 166 821
Poistot	-10 139	-12 871
Muut kulut	-5 288 584	-4 982 102
<i>Osuus yhteisistä kuluista</i>	-780 965	-783 444
Harjoittelukoulutoiminta yhteensä	-7 181 363	-7 740 681
YHTEISKULUT		
Henkilöstökulut	-23 201 399	-23 401 557
Poistot	-383 514	-312 902
Muut kulut	-26 290 308	-23 981 629
<i>- siirretty toiminnanoille</i>	49 875 220	47 696 089
Yhteiskulut yhteensä	0	0

Toimintokohtainen tuloslaskelma erittelee tuloslaskelman varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut yliopiston päätehtävä-alueittain koulutukseen, tutkimukseen, yhteiskunnalliseen palvelutoimintaan ja harjoittelukoulujen toimintaan. Lisäksi on eritelty yhteiskulut; päätoimintoja tukeva hallinnollinen tai muu tukitoiminta ja infrastruktuuri. Yhteiskulut muodostuvat laskelmassa yliopiston keskushallinnon (yliopiston johto, yhteiset, yliopistopalvelut), tiedekuntahallinnon (hallintopalvelukeskukset) sekä kirjaston palveluista.

Toimintokohtainen erittely perustuu henkilöstökulujen osalta työajankohdentamisjärjestelmän tietoihin (henkilöiden toiminnolle kirjaama työaika), muiden kulujen ja tuottojen osalta käytetään kirjanpitojärjestelmään projektien taustalle asetettua tietoa projektien toiminnan pääsääntöisestä luonteesta.

2 Elinkeino toiminnan tuloslaskelma kululajeittain

	01.01.-31.12.2016		01.01.-31.12.2015	
LIIKEVAIHTO		21 801 608,97		20 528 980,30
Liiketoiminnan muut tuotot	24 884,49	24 884,49	23 324,01	23 324,01
Materiaalit ja palvelut				
Aineet ja tarvikkeet				
Ostot tilikauden aikana	-12 264 850,68		-11 429 115,66	
Varaston muutos (lisäys -, vähennys +)	-35 083,46		49 433,17	
Palvelujen ostot	-787 591,65	-13 087 525,79	-808 282,11	-12 187 964,60
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-3 633 977,10		-3 510 519,97	
Henkilösivukulut	-784 437,01	-4 418 414,11	-816 577,29	-4 327 097,26
Poistot ja arvonalenemiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 470,00	-1 470,00	-1 470,00	-1 470,00
Liiketoiminnan muut kulut	-3 168 488,70	-3 168 488,70	-3 070 103,61	-3 070 103,61
LIIKEVOITTO		1 150 594,86		965 668,84
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	55,62		0,00	
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-56,19		-68,57	
Kulut muista pysyvien vastaavien sijoituksista	0,00	-0,57	0,00	-68,57
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		1 150 594,29		965 600,27
Tuloverot		-228 572,01		-195 474,98
TILIKAUDEN VOITTO		922 022,28		770 125,29
Liiketoiminnan muut kulut		01.01.-31.12.2016		01.01.-31.12.2015
Apteekkimaksu		-1 368 773,00		-1 233 330,00
Vuokrat		-470 000,13		-515 439,02
Matkakulut		-127 432,25		-182 418,89
Muut korvaukset		-7 180,14		-14 736,54
Apurahat		-2 400,00		0,00
Kirjallisuus		-1 970,75		-2 327,02
Käyttöoikeudet ja patentit		-5 878,76		-7 469,20
Muut vapaaehtoiset henkilöstökulut		-74 655,34		-49 958,25
Työterveyshuolto		-20 774,78		-23 099,49
Vakuutukset		-1 406,39		-1 435,58
Muut kulut		-1 088 017,16		-1 039 889,62
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä		-3 168 488,70		-3 070 103,61

3 Tilintarkastajien palkkiot

	01.01.-31.12.2016	01.01.-31.12.2015
Lakisääteinen tilintarkastus	21 794,50	29 834,15
Rahoittajan vaatimat tilintarkastukset täydentävän rahoituksen projekteille	59 910,25	82 056,87
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	81 704,75	111 891,02

4 Arvonlisäverokompensaatio

	01.01.-31.12.2016	01.01.-31.12.2015
OKM:n alv-kompensaatio	10 329 000,00	10 610 000,04
VM:n kotikuntakorvauksen alv-kompensaatio	285 749,00	236 716,00
Alv-kompensaatio yhteensä	10 614 749,00	10 846 716,04
Kompensoitavat alv:t	10 565 899,23	10 526 234,35
Kompensoitavat alv:t yhteensä	10 565 899,23	10 526 234,35
OKM:lle palautettava (+), OKM:ltä saatava (-)	48 849,77	320 481,69

5 Pysyvien vastaavien erittely

	2016	2015
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Poistamaton hankintameno 01.01.	378 846,66	237 114,39
Lisäykset	315 055,36	253 090,37
./rahoitusosuudet	0,00	-2 625,70
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-126 098,12	-108 732,40
Poistamaton hankintameno 31.12.	567 803,90	378 846,66
Muut pitkävaikutteiset menot		
Poistamaton hankintameno 01.01.	378 088,28	333 930,35
Lisäykset	84 825,76	132 079,38
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-92 938,03	-87 921,45
Poistamaton hankintameno 31.12.	369 976,01	378 088,28
Ennakkomaksut ja keskeneräinen aineeton käyttöomaisuus		
Poistamaton hankintameno 01.01.	2 625,00	141 181,33
Lisäykset	443 906,38	264 485,22
Vähennykset	-350 972,11	-403 041,55
Poistamaton hankintameno 31.12.	95 559,27	2 625,00
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		
Poistamaton hankintameno 01.01.	759 559,94	712 226,07
Lisäykset	843 787,50	649 654,97
Vähennykset	-350 972,11	-403 041,55
./rahoitusosuudet	0,00	-2 625,70
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-219 036,15	-196 653,85
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 033 339,18	759 559,94

	2016	2015
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Poistamaton hankintameno 01.01.	200,00	200,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	200,00	200,00
Rakennukset ja rakennelmat		
Poistamaton hankintameno 01.01.	166 489,49	200 070,23
Vähennykset	0,00	-7 430,06
Arvonalennus	-100 000,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-25 821,01	-26 150,68
Poistamaton hankintameno 31.12.	40 668,48	166 489,49
Koneet ja kalusto		
Poistamaton hankintameno 01.01.	5 529 579,12	5 644 661,47
Lisäykset	1 116 032,32	3 760 493,79
Vähennykset	-46 589,08	0,00
./rahoitusosuudet	-294 339,47	-1 947 173,49
Rahoitusosuuksien siirrot tilien välillä	0,00	-175 454,29
Poistosuunnitelmasta poikkeavat poistot	-36 766,04	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-1 666 905,86	-1 752 948,36
Poistamaton hankintameno 31.12.	4 601 010,99	5 529 579,12
Muut aineelliset hyödykkeet		
Poistamaton hankintameno 01.01.	16 000,00	16 000,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	16 000,00	16 000,00
Ennakkomaksut ja keskeneräinen aineellinen käyttöomaisuus		
Poistamaton hankintameno 01.01.	0,00	87 052,95
Lisäykset	444 215,08	417 602,68
Vähennykset	0,00	-680 109,92
./rahoitusosuudet	-267 203,41	0,00
Rahoitusosuuksien siirrot tilien välillä	0,00	175 454,29
Poistamaton hankintameno 31.12.	177 011,67	0,00
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		
Poistamaton hankintameno 01.01.	5 712 268,61	5 947 984,65
Lisäykset	1 560 247,40	4 178 096,47
Vähennykset	-46 589,08	-687 539,98
./rahoitusosuudet	-561 542,88	-1 947 173,49
Arvonalennus	-100 000,00	0,00
Poistosuunnitelmasta poikkeavat poistot	-36 766,04	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-1 692 726,87	-1 779 099,04
Poistamaton hankintameno 31.12.	4 834 891,14	5 712 268,61
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet yhteensä		
Poistamaton hankintameno 01.01.	6 471 828,55	6 660 210,72
Lisäykset	2 404 034,90	4 827 751,44
Vähennykset	-397 561,19	-1 090 581,53
./rahoitusosuudet	-561 542,88	-1 949 799,19
Arvonalennus	-100 000,00	0,00
Poistosuunnitelmasta poikkeavat poistot	-36 766,04	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-1 911 763,02	-1 975 752,89
Poistamaton hankintameno 31.12.	5 868 230,32	6 471 828,55
Sijoitukset		
Osakkeet	56 744 308,16	56 414 505,03
Lisäykset	1,00	475 000,00
Vähennykset	0,00	-145 196,87
Kirjanpitoarvo yhteensä	56 744 309,16	56 744 308,16

6 Omistusyhteisyrietykset

TIEDOT OMISTUSYHTEYSRITYKSISTÄ	2016	2015
Finland University Oy		
Kotipaikka: Helsinki		
Omistus %:	33,33	33,33
Oma pääoma	200 445	1 213 808
Tilikauden tulos	-721 458	-324 228

7 Poistosuunnitelma

Poistosuunnitelma 31.12.2016

	POISTOMENETelmä	POISTOAIKA
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	tasapoisto	5 vuotta
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	5 vuotta ja 10 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	tasapoisto	15 vuotta
Koneet ja laitteet		
Autot ja muut maankuljetusvälineet	tasapoisto	6 vuotta
Laivat ja muut vesikuljetusvälineet	tasapoisto	5 vuotta
Työkoneet	tasapoisto	5 vuotta
Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet	tasapoisto	3 vuotta ja 5 vuotta
Toimistokoneet ja laitteet	tasapoisto	5 vuotta
Av-laitteet	tasapoisto	5 vuotta
Laboratoriolaitteet ja -kalusteet	tasapoisto	5 vuotta ja 10 vuotta
Hoitolaitteet	tasapoisto	10 vuotta
Muut koneet ja laitteet	tasapoisto	5 vuotta
Kalusteet	tasapoisto	5 vuotta ja 10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		ei poistoaikaa
Käyttöomaisuus arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		ei poistoaikaa
Joensuun yliopiston poistosuunnitelma		
<i>sovelletaan ennen 01.01.2010 hankittujen pysyvien vastaavien poistoihin</i>		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	4 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		ei poistoaikaa
Rakennukset	tasapoisto	15 vuotta
Rakennelmat	tasapoisto	15 vuotta
Koneet ja laitteet		
Autot ja muut maankuljetusvälineet	tasapoisto	6 vuotta
Laivat ja muut vesikuljetusvälineet	tasapoisto	5 vuotta
Raskaat työkoneet	tasapoisto	15 vuotta
Kevyet työkoneet	tasapoisto	5 vuotta
Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet	tasapoisto	4 vuotta
Toimistokoneet ja laitteet	tasapoisto	5 vuotta
Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	tasapoisto	6 vuotta
Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	tasapoisto	5 vuotta
Laboratoriolaitteet ja -kalusteet	tasapoisto	5 vuotta
Muut koneet ja laitteet	tasapoisto	5 vuotta
Kalusteet	tasapoisto	5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		ei poistoaikaa
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		ei poistoaikaa

	POISTOMENETELMÄ	POISTOAIKA
Kuopion yliopiston poistosuunnitelma		
<i>sovelletaan ennen 01.01.2010 hankittujen pysyvien vastaavien poistoihin</i>		
Aineettomat hyödykkeet		
Ostetut atk-ohjelmat	tasapoisto	5 vuotta
Itse valmistetut atk-ohjelmat	tasapoisto	5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet	tasapoisto	5 vuotta
Opetus- ja tutkimuslaitteet		
Ostetut atk-ohjelmat	tasapoisto	5 vuotta
Itse valmistetut atk-ohjelmat	tasapoisto	5 vuotta
Muut laitteet		
Autot ja muut maajetäsvälineet	tasapoisto	7 vuotta
Kevyet työkoneet	tasapoisto	5 vuotta
Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet	tasapoisto	3 vuotta ja 5 vuotta
Toimistokoneet ja laitteet	tasapoisto	5 vuotta
Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	tasapoisto	5 vuotta ja 10 vuotta
Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	tasapoisto	5 vuotta ja 10 vuotta
Laboratoriolaitteet ja kalusteet	tasapoisto	5 vuotta ja 10 vuotta
Muut koneet ja laitteet	tasapoisto	5 vuotta ja 7 vuotta
Kalusteet		
Asuinhuoneistot - ja toimistokalusteet	tasapoisto	10 vuotta

8 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamiset koostuvat pääasiassa täydentävän rahoituksen projektien vuoden 2016 viimeisen raportointikauden

rahoituseristä. Suomen Akatemian rahoittamien hankkeiden rahoituserät on kirjattu pääosin myyntisaamisiin.

	2016	2015
Suomen Akatemia ¹	189 006,72	121 644,90
Eu-rahoitus	5 112 599,89	3 629 909,10
Tekes	3 931 866,91	1 935 604,88
Ely-keskus	679 233,63	439 357,37
Maakuntaliitto	1 234 984,04	1 300 745,59
Muu rahoitus	1 179 362,24	1 300 911,36
Muut siirtosaamiset	850 064,49	1 082 959,06
Siirtosaamiset yhteensä	13 177 117,92	9 811 132,26

¹ Myyntisaamiset

6,5 milj. euroa

5,7 milj. euroa

9 Rahoitusarvopaperit

	KÄYPÄ ARVO 31.12.2016	KÄYVÄN ARVON RAHASTOON MERKITYT MUUTOKSET 31.12.2016 MENESSÄ	KÄYPÄ ARVO 31.12.2015	KÄYVÄN ARVON RAHASTOON MERKITYT MUUTOKSET 31.12.2015 MENESSÄ
Osakkeet	45 393 077,80	8 445 677,04	37 257 211,24	6 016 420,50
JVK-lainat	53 914 063,54	3 797 699,71	46 583 152,49	1 647 583,31
Rahamarkkinat	22 273 174,64	-83 411,16	16 745 227,62	-87 010,75
Rahoitusarvopaperit yhteensä	121 580 315,98	12 159 965,59	100 585 591,35	7 576 993,06

10 Oman pääoman erittely

	2016	2015
Yliopiston peruspääoma		
Peruspääoma 1.1.	70 012 643,53	70 012 643,53
Peruspääoma 31.12.	70 012 643,53	70 012 643,53
Omakatteiset rahastot		
Omakatteiset rahastot 1.1.	6 972 833,64	6 659 241,36
Omakatteisten rahastojen muutos	296 283,33	313 592,28
Omakatteiset rahastot 31.12.	7 269 116,97	6 972 833,64
Sidotut rahastot		
Sidotut rahastot 1.1.	880 520,19	100 000,00
Sidottujen rahastojen muutos	1 465 757,73	780 520,19
Sidotut rahastot 31.12.	2 346 277,92	880 520,19
Käyvän arvon rahasto		
Kassavarat	9 630 036,82	5 653 486,92
Yliopistorahasto	1 957 200,73	1 581 241,73
Pysyvän pääoman rahasto	347 490,64	247 589,17
Alenevan pääoman rahasto	174 456,56	100 646,08
Yksityisen pääoman keräysrahasto	50 780,84	-5 970,84
Käyvän arvon rahasto 31.12.	12 159 965,59	7 576 993,06
Vapaat rahastot		
Vapaat rahastot 01.01.	3 978 000,00	3 073 000,00
Lisäykset	2 200 000,00	2 000 000,00
Vähennykset	-1 978 000,00	-1 095 000,00
Vapaat rahastot 31.12.	4 200 000,00	3 978 000,00
Toimintapääoma		
Toimintapääoma 1.1.	37 967 272,17	37 967 272,17
Toimintapääoma 31.12.	37 967 272,17	37 967 272,17
Edellisten tilikausien ylijäämä		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	30 911 270,71	22 521 031,08
Vapaaseen rahastoon kirjaus tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen	-2 200 000,00	-2 000 000,00
Siirto vapaasta rahastosta	1 978 000,00	1 095 000,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	30 689 270,71	21 616 031,08
Tilikauden ylijäämä 31.12.	5 910 657,70	9 295 239,63

11 Omakatteiset rahastot

	KÄYTTÖTARKOITUS	PÄÄOMA 31.12.2016	PÄÄOMA 31.12.2015
Alenevan pääoman rahastot			
Kauppatieteiden laitos	Verkostotoiminta	79 412,96	77 572,50
Neurotieteiden ja neurologian laitos	Tutkimusrahasto	455 178,19	554 281,93
Savon Sanomien rahasto	Väitöskirjapalkinto	13 829,80	13 509,28
Puutalous- ja teknologia -rahasto	Opetus ja tutkimus	74 479,11	72 752,99
Joensuun yliopiston juhlarahasto	Väitöskirjapalkinto	61 857,96	60 424,35
Karjalan kulttuurin tutkimuksen -rahasto	Kulttuurin tutkimuksen professori	509 178,05	577 798,90
Musiikkitieteen rahasto	Opetus ja tutkimus	179 227,48	179 683,74
Savonlinnan opettajakoulutuslaitoksen liikunnan sivuaineopintojen rahasto	Opetus ja tutkimus	6 181,45	6 530,61
Matti ja Vappu Maukosen rahasto	Tutkimusrahasto	898 493,19	887 518,16
Mauri ja Sirkka Wiljasalon rahasto	Tutkimusrahasto	590 066,74	584 608,63
Marja-Terttu Korhosen rahasto	Opetus ja tutkimus	105 858,77	104 390,23
Eino Räisäsen rahasto	Tutkimusrahasto	288 247,29	281 491,72
Itä-Suomen yliopiston Joensuun kampuksen normaalikoulun stipendiraahasto	Stipendiraahasto	97 621,23	94 112,67
Pysyvän pääoman rahastot			
Savonlinnan täydennyskoulutusrahasto	Täydennyskoulutus	255 519,97	247 607,42
Yrityksen taloustieteen rahasto	Opetus ja tutkimus	653 276,52	633 046,86
Ortodoksisen teologian rahasto	Opetus ja tutkimus	90 675,69	87 900,32
Markkinoinnin lahjoitusprofessori -rahasto	Markkinoinnin professori	879 704,30	852 462,97
Siviilioikeuden professori -rahasto	Siviilioikeuden professori	618 563,77	599 409,05
Agnes ja Taavi Lehtisen -rahasto	Opetus ja tutkimus	47 575,94	36 035,56
Erkko Mönkkösen rahasto	Opetus ja tutkimus	325 352,26	
Teollisuusneuvos Heikki Väänänen- rahasto	Tutkimusrahasto	1 038 816,30	1 021 695,75
Omakatteiset rahastot yhteensä		7 269 116,97	6 972 833,64

12 Sidotut rahastot

YLIOPISTON YKSITYISEN PÄÄOMAN KERÄYSRAHASTO, VARAINKERUU AJALLA 01.11.2014-30.06.2017:

Muut sidotut rahastot 01.01.2016	880 520,19
Lisäys v. 2016	1 465 757,73
Sidottu rahasto 31.12.2016	2 346 277,92

VARAINKERUU AJALLA 01.11.2014-30.06.2017 - LAHJOITUKSET KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUKAAN:

Yliopistolain 2§ mukaiseen tarkoitukseen kohdistuvat lahjoitukset	379 175,22
Koulutuslakohtaiset lahjoitukset yhteensä	1 935 000,00
Humanistinen koulutusala	75 000,00
Kauppatieteellinen koulutusala	645 000,00
Luonnontieteellinen koulutusala	20 000,00
Lääketieteiden ja farmasian koulutusala	1 085 000,00
Maatalous-metsätieteellinen koulutusala	10 000,00
Terveystieteiden koulutusala	100 000,00

Pääomiin on lisätty vuosien 2015-2016 nettotuotto 32 102,70 euroa.

Yliopiston hallituksen päätöksen mukaisesti lahjoitusvarojen käyttöä tarkastellaan ensimmäisen kerran vuoden 2018

talousarvion laadinnan yhteydessä syksyllä 2017, jolloin koulutusalahjoituksille ja yliopiston toimintaan yleisesti tehdyille lahjoituksille laaditaan kokonaisvaltaiset käyttösuunnitelmat.

13 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2016	2015
Lomapalkkavelka 31.12.	10 830 286,66	11 338 459,87
Saadut ennakkomaksut, Suomen Akatemia	8 789 310,76	6 758 526,15
Saadut ennakkomaksut, EU	9 207 671,37	6 065 481,62
Saadut ennakkomaksut, Tekes	100 337,74	180 642,36
Saadut ennakkomaksut, muu rahoitus	10 108 509,28	7 611 771,34
Muut siirtovelat	1 947 260,68	1 697 905,56
Siirtovelat yhteensä	40 983 376,49	33 652 786,90

14 Taseeseen sisältyvämmien vastuiden liitetiedot

LEASINGSOPIMUKSISTA MAKSETTAVAT MÄÄRÄT	2016	2015
Seuraavana tilivuotena maksettavat leasingmaksut	979 821,62	618 938,78
Seuraavan tilikauden jälkeen maksettavat leasingmaksut	1 492 611,31	970 130,28

VALTIONOSUUKSIIN JA -AVUSTUKSIIN, EU-RAHOITUKSEEN LIITTYVÄ PALAUTUSVASTUU

Palautusvastuun piiriin kuuluvien hyödykkeiden käyttötarkoituksen muuttuessa otetaan huomioon rahoittajan vaatimukset. Ulkopuolisella rahoituksella hankitusta käyttöomaisuudesta on hukkaamiskiellotoivoitteita.

MUUT TALOUDELLISET VASTUUT, JOITA EI OLE MERKITTÄ TASEESEEN	SOPIMUKSEN PÄÄTTYMISPÄIVÄ	SOPIMUKSEN ARVO SOPIMUSKAUDEN LOPPUUN
Vuokranmaksuveloitteet, Suomen yliopistokiinteistöt Oy		
Vuokrasopimus	31.08.2021	6 828 398,00
Vuokrasopimus	31.05.2024	6 105 148,00
Vuokrasopimus	31.12.2025	66 786 528,00
Vuokrasopimus	31.12.2027	14 092 390,00
Vuokrasopimus	31.12.2029	8 824 224,00
Vuokrasopimus	30.04.2030	24 072 382,00
Vuokrasopimus (arvio päättymispvm ja esisopimuksen mukainen vuokrataso)	31.12.2032	30 814 108,00

MUUT SITOUKSET	2016	2015
Muiden puolesta annetut takaussitoumukset		
Yhteisvastuullisesti annetut takaussitoumukset	1 000 000	1 000 000

15 Tiedot henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä

	01.01.-31.12.2016	01.01.-31.12.2015
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	2 511	2 527
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2 536	2 545
Palkat, palkkiot ja eläkekulut		
Palkat ja palkkiot	115 319 707,06	115 515 408,89
Eläkekulut	19 110 635,90	23 177 774,59
Muut henkilösivukulut	5 781 116,45	3 907 937,59
Palkat ja palkkiot sivukuluineen yhteensä	140 211 459,41	142 601 121,07
Johdon palkat ja palkkiot	395 604,81	398 264,18

16 Luettelot tilikaudella käytetyistä tilikirjoista ja tosittelajeista

- Tilinpäätös sidottuna
- Päiväkirja, sähköisessä muodossa Rondo-arkistossa
- Pääkirja, sähköisessä muodossa Rondo-arkistossa

TILIKAUDELLA KÄYTÖSSÄ OLLEET TOSITELAJIT	TOSITELAJI	SELITE	SÄILYTYSTAPA
	AVTASE	Alkusaldot	paperisena, Jns
	ENNAKK	Ennakot, Travel	rondossa
	IMAKSU	Ilpa maksupalvelu	rondossa
	KASTOJ	Kassatositteet, pääkassa Jns	paperisena
	KASTOS	Kassatositteet, pääkassa Kuopio	paperisena
	KOMKOR	Käyttöom.korjaus	paperisena
	KOMTOS	Käyttöomaisuus	rondossa
	MMAKSU	Viitesuoritukset	rondossa
	MRLAAP	ML ApteekkiProE	paperisena
	MRLASA	Myyntilask AP	paperisena
	MRLASK	Myyntilaskut	rondossa
	MUISTA	Muistiotos./Apteekki	paperisena
	MUISTI	Rondo Muistiotosite	rondossa
	MUITOS	Manuaal.MuistioTos	paperisena
	OMAKS1	Ostomaksut, kotimaa	rondossa
	OMAKS2	Ulkomaan ostomaksut	rondossa
	OSTOM	Ostolaskut Manuaal	paperisena
	OSTOT	Ostolaskut, kotimaa	rondossa
	OSTOU	Ulkomaan ostolaskut	rondossa
	PALKKA	Palkka/Prima	rondossa
	PALKOH	Palkkojen kohdennus	paperisena
	PALKOR	Palkkojen oik.tos. Rondo	sähköisenä
	PAOIK	Palkkojen oikaisu	paperisena
	RAMUIS	RahastojenMuistiotos	paperisena
	SISLAS	Rondo Sisäinen lask.	rondossa
	TERVEY	Työterveysmaksu	rondossa
	TILIOT	Tiliotteet	rondossa
	TRAVEL	Travel matkalaskut	rondossa
	VUOKR1	Vuokra/tilaskust.	rondossa
	YKMAKS	Ykmaksu+hsk	paperisena
		Liitetietotositteet 1-16	paperisena

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Helsingissä 5. huhtikuuta 2017

Lea Ryynänen-Karjalainen,
hallituksen puheenjohtaja

Jaakko Kiander, hallituksen jäsen

Tero Karjalainen, hallituksen jäsen

Jarmo Mäki, hallituksen jäsen

Jussi Pihlajamäki, hallituksen jäsen

Juho Pulkka, hallituksen jäsen

Eeva Punta, hallituksen jäsen

Vilho Riekkänen, hallituksen jäsen

Tomi Rosti, hallituksen jäsen

Matti Tolvanen, hallituksen jäsen

Jukka Mönkkönen, rehtori

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus

Paikka ja aika: Kuopiossa 25.4.2017

Finnpartners BDO Oy

Ulla-Maija Tuomela, KHT, JHT

Tiina Lind, KHT, JHT

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND